

15. ČÍSLO / V. ROČNÍK

5,- Kč (6,- Sk)

13. DUBNA 1997

Z obsahu:

Velikonoční poselství Jana Pavla II.

„Urbi et orbi“

„Ano, jsme si tím jisti: Kristus vstal opravdu z mrtvých.“

– strana 2 –

Ježíš Kristus včera, dnes a navěky

Věřím v Ježíše

Krista, jednorozeného Božího Syna (1)

První z připravovaných zamyšlení nad vyznáním víry, která vycházejí z Katechismu katolické církve.

– strana 7 –

Úmysly Apoštolátu modlitby na měsíc duben 1997

– strana 8 –

Společenství svatých

Na aktuální téma...

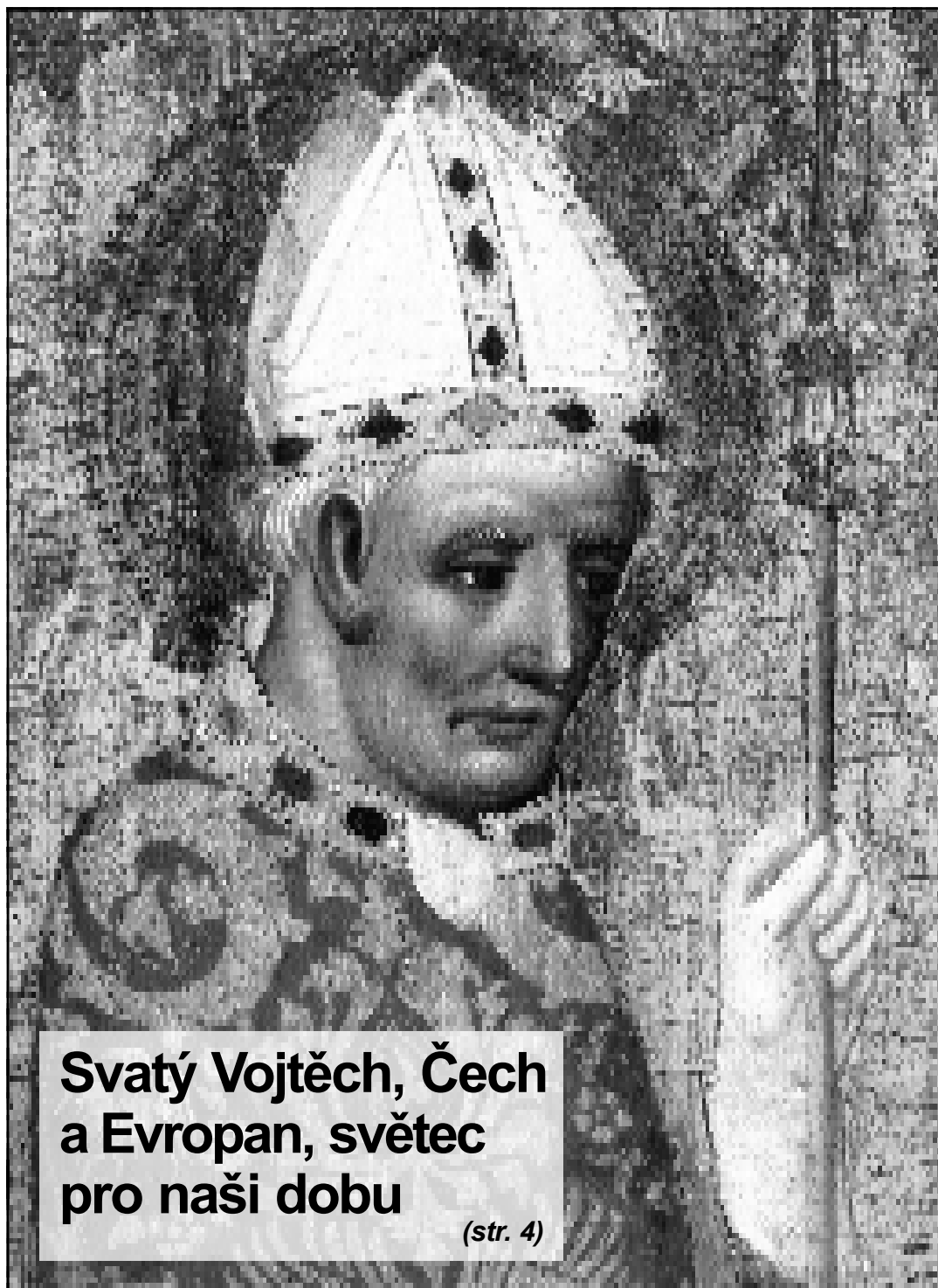
– strana 10 –

Svatá Bernadeta Soubirous

(1844–1879)

„Neslibuji ti, že tě učiním šťastnou na tomto světě, nýbrž na onom.“

– strana 11 –

**Svatý Vojtěch, Čech
a Evropan, světec
pro naši dobu**

(str. 4)

Velikonoční poselství Jana Pavla II. „Urbi et orbi“

1. „*Victimae paschali laudes – immolent Christiani*“. Velikonoční oběť – pospěšme chválu zapěti. Beránek ovce vykoupil – a Nevinný smířil hříšníky s Otcem.“

Obracím se k vám, křesťané! Obracím se na vás, katolíci, pravoslavní, anglikáni, protestanté! Obracím se k vám s úchvatnou zprávou: Kristus vstal z mrtvých! Ten, kterého Jan Křtitel nazval Božím Beránkem (srov. Jan 1,29.36), vykoupil své stádce: „*Agnus redemit oves*.“ Kristus vykoupil stádce celého lidstva, všechny lidi bez výjimky. Kristus, nevinná oběť kříže, smířil nás, hříšníky, s Otcem. On, bez hříchu, znovu přivedl k Otci nás, hříšníky. V tento velký svátek Paschy (přechodu, velikonoce) zvěstujeme smíření lidstva s Otcem skrze Krista, který se pro nás stal poslušným až k smrti: „*Victima paschalis*.“

2. „*Mors et vita duello – confixere mirando*...“

„*Se smrtí život utkal se – v podivuhodném zápase. Pán žít učinil ten div – zemřel a v slávě vládne živ*.“

Člověk, který bojuje proti zlu, který vždy soupeří se smrtí, který se snaží hájit a zachránit život před každým ohrožením, tento člověk ať se dnes zastaví, ať stane v úžasu. Hle, dnes byla přemožena smrt. Boží Syn narozený z Panny, Bůh z Boha a Světlo ze Světla, Boží Syn, soupodstatný s Otcem, přijal potupnou smrt kříže. Na Velký pátek byl uložen do hrobu a hle, dnes za úsvitu odvalil náhrobní kámen a vlastní silou vstal z mrtvých: „*Dux vitae mortuus regnat vivus*.“

3. „*Dic nobis Maria – quid vidisti in via?*...“

Řekni nám, řekni, Maria, cos tam u skály spatřila – Prázdný hrob, z něhož vstal můj Pán – i anděly jeho svědky – a plátno, v němž byl omotan.“

Kristovo zmrtnýchvstání je potvrzeno svědky, těmi, kteří na

úsvitu dne po sobotě, to je dnes, šli ke hrobu. První to byly ženy a po nich apoštolové. Starobylá liturgická sekvence se obrací na Marii Magdalénu, protože jí bylo dáno nejen objevit prázdný hrob, nýbrž i zvěstovat tu událost apoštolům. Přiběhl Petr s Janem a zjistili, že je pravda, co tvrdily ženy.

4. Obracíme se na tebe, Marie Magdaléno! Tys klečela pod křížem, líbalas nohy umírajícího Krista. Hnána láskou běželas ke hrobu a našlas jej prázdný. Ty jako první jsi viděla Zmrtnýchvstalého a mluvilas s Ním. Obrácená hříšnice, Kristus tě jistým způsobem postavil na roveň apoštolům tím, že vložil na tvé rty poselství o zmrtnýchvstání.

Raduj se, Marie Magdaléno! Radujte se, Petře a Jene! Radujte se, všichni apoštolové! Raduj se, Církví, protože hrob je prázdný! Kristus vstal z mrtvých!

Tam, kde ho uložili, zůstala jen Iněná plátna, zůstalo tam jen sudarium, šátek, jímž na Velký pátek ovázali Ježíšovu hlavu. Společně hlásejte nám všem a celému lidstvu: „*Surrexit Christus spes mea – Surrexit Christus spes nostra!*“ (Vstal Kristus, má naděje – Vstal Kristus, naše naděje!)

5. Provolávejte s námi, že Kristus je naděje i pro ty, kteří vidí, že jejich existence je ohrožena válkou a nenávisť, zvláště v srdci afrického světadílu. Kristovo světlo ať vede odpovědné představitele národů, povoláné k tomu, aby usměřovali svými rozhodnutími soužití různých národů, kultur a náboženství, jako ve Svaté zemi.

Síla Zmrtnýchvstalého ať posiluje ty, kdo se snaží upevňovat mír a demokracii, kterých bylo dosaženo často za cenu tolika obětí, jako v oblasti Balkánu a zvláště v drahé Albánii. Kristova láska, vítězí nad hříchem a nad smrtí, ať dodá všem odvahu k odpuštění a smíření, bez nichž neexistují řešení hodná člověka: v myšlenkách zvláště zalétám k osobám, které jsou v Limě v Peru už několik měsíců držené jako rukojmí. Ať je jim konečně dána kýžená svoboda!

6. Kéž se mohou podílet na velikonoční radosti všichni naši bratři ve víře, kteří jsou v různých částech světa obětmi diskriminací a pronásledování. Nemohou, bohužel, slavit tento svátek vykoupení, jak by chtěli. Ať nepropadají malomyslnosti, ať se necítí osamoceni! Kristus je s nimi, církev je s nimi!

„*Surrexit Christus spes mea*.“ (Vstal Kristus, má naděje-

je.) Kristus opravdu vstal z mrtvých! V Ném můžeme dnes přemoci síly zla. On nabízí všem nový život. Díky Jemu se může každý od této chvíle otevřít s láskou bratřím, přijímat je, sloužit jim, odpustit jim. Ano, ve zmrtnýchvstalém Kristu nabývá všechno nový smysl a novou hodnotu.

7. „*Scimus Christum surrexisse – a mortuis vere*.“

„*Ano, jsme si tím jisti: Kristus vstal opravdu z mrtvých*.“

Svědectví žen a apoštolů, svědectví církve neplatí jen pro Jeruzalém a nedošlo jen do galilejských hor. Rozšiřuje se do všech koutů světa. Na konci druhého tisíciletí, zatímco se blíží Velké jubileum roku 2000, už zaznívá toto svědectví všude: „*Kristus vstal z mrtvých*.“

„*Scimus Christum surrexisse a mortuis vere!*“

Věříme, protože víme: *scimus*.

A z hlubin tohoto úchvatného vědomí, v němž se setkává Boží slovo s lidským rozumem, vzýváme Tě, ukřižovaný a zmrtnýchvstalý Kriste!

„*Tu nobis, victor Rex, miserere!*“

Amen. Alleluja!

Řím 30. března 1997 (ČBK)

Jan Pavel II. a Romové

21. března přijal Svatý otec skupinu alsaských Romů, kterou doprovázel arcibiskup Karel Amarín Brand ze Strassburgu, spolu s představiteli Papežské rady pro přistěhovalce a přesídlence.

Řekl jim, že »Kristova oběť na kříži zaručuje každému člověku důstojnost osoby, kterou miluje sám Bůh. Každé lidské bytosti je třeba poskytnout úctu, lásku a službu, protože je bratrem Ježíše Krista. Jestliže se tento vztah k Spasiteli ignoruje, otevírá se tím cesta k ponižování, špatnému zacházení, které se legalizuje nespravedlivou diskriminací«.

Papež připomněl, že již v r. 1995 žádal o evangelizaci Romů, a řekl, že »tento postup pomůže překonat pokušení, která jsou dnes velmi silná: zabývat se jen sám sebou, utíkat se k sektám, promrhat tak své náboženské dědictví a vrátit se k materialismu, který brání v poznávání Boží přítomnosti«.

Na závěr Jan Pavel sdělil, že »bude mít to potěšení prohlásit 4. května t. r. za blahoslaveného Ceferina Jimméneze Malla, španělského Roma, obdivuhodného svým spořádaným životem a lidskou i křesťanskou moudrostí. «

VIS

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 3,13–15.17–19

Petr promluvil k lidu: „Bůh Abrahámův, Izákův a Jakubův, Bůh našich praotců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého jste vy sice vydali a kterého jste se zřekli před Pilátem, ačkoliv on rozhodl, že ho propustí. Vy jste se zřekli Svatého a Spravedlivého, a vyprosili jste si milost pro vraha. Původce života jste dali zabít, ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých, a my jsme toho svědky.

Já ovšem vím, bratři, že jste to udělali z nevědomosti, a stejně tak i vaši přední muži. Bůh to však dopustil, aby se tak splnilo, co předem oznámil ústy všech svých proroků, že jeho Pomazaný musí trpět. Obrátte se tedy a dejte se na pokání, aby vaše hříchy byly zahlazeny.“

2. čtení – 1 Jan 2,1–5a

Moje milé děti! Toto vám píšu, abyste nehřešili. Zhřeší-li však někdo, máme přímluvcu u Otce: Ježíše Krista spravedlivého. On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa.

Podle toho víme, že jsme ho poznali, když zachováváme jeho přikázání. Kdo tvrdí: „Znám ho“, ale jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravda. Kdo však jeho slovo zachovává, v tom je Boží láska opravdu přivedena k dokonalosti.

Evangelium – Jan 24,35–48

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba.

Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušení a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy.

Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a jen se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl.

(Pokračování na str. 4)

Myšlenka na neděli

JEŽÍŠOVA LEGITIMACE

Zamyšlení nad úryvkem Lk 24,35–48

Podívejte se na mé ruce a nohy: vždyť jsem to já!

Připoj se k učedníkům, kteří se po setkání s Ježíšem vraceli v neděli pozdě večer z Emauz do Jeruzaléma naplnění radostí. Dovedou tě až na skryté místo, kde se zdržují ostatní učedníci. Pozdrav se se sborem apoštolů. Možná tě překvapuje rozpačitá nálada, která zde panuje. Zdá se, že ti ustrašení mužové za zavřenými dveřmi se bojí nejen starších, ale i oprávněné radosti z Ježíšova vítězného návratu, o kterém mluví Petr i dva emauzští příchozí. Ale jen si přiznej. Nereaguješ podobně na zprávy těch, kteří viděli Pána? Máš se dnes poučit, že taková skepse ti může zatemnit zrak i při příchodu samotného Ježíše.

Ježíš stojí náhle uprostřed nich, a oni se děsí a jsou plni strachu.

Proč vám to přichází na mysl?

Zkus si upřímně odpovědět na tuto Ježíšovu otázku. Je to pro tebe důležité z toho důvodu, abys prohlédla a zbavila se zábran, které ti neumožňují otevřít se dokonale Ježíšovu radostnému světu.

Není to, co ti přichází na mysl, způsobeno až křečovitým strachem o tvou samolibě vykonstruovanou jistotu, úzkoprsou sebeobranu tvé vlastní krátkozraké a nepřiznané malosti? To všechno je ovoce onoho odvěkého vylhaného mýtu, který ti stále ještě namlouvá had z ráje. Lidská porušenost hříchem je tak velká, že nás činí neschopnými vůbec připustit možnost té největší a nejradostnější skutečnosti, jakou je **skutečná osobní přítomnost Božího Syna**. Je nám zatěžko uvěřit, že Boží láska v tak nesmírné velikosti je pro nás vůbec možná. Spoléháme při tom na zcela malicherný důvod: nevejde se nám to pomyslení do našich scvrklých měřitek.

Nechceš se spolehnout raději na Ježíše? *Dotkni se Ho a přesvědč se!* Zmrtvýchvstalý Ježíš není vidina ani fantazie, nemá nic společného s magickými představami či tajemnými silami ezoterického světa. Když k tobě přichází v Eucharistii, chce ti ukázat své ruce a nohy, chce s tebou jíst u jednoho stolu, abys byla přesvědčena o jeho **reálné osobní přítomnosti**. Podívej se dobře na Jeho **skutečné** rány

a naslouchej Mu, ten pohled a Jeho slovo ti *otevře mysl, abys porozuměla Písmu*, že všechno to, co je psáno, směřuje k jedinému: *Kristus trpěl a třetího dne vstal z mrtvých*. Cena Kristova utrpení není v samotném utrpení, ale především v tom, že je **přijal v dobrovolné poslušnosti**, že se zcela poddal Otci, který má moc zhodnotit a dokonale proměnit i nejbolestnější utrpení a nejpoutupnější smrt.

Teprve ve světle Jeho utrpení a zmrtvýchvstání uvažuj, proč Ježíš mluví o *pokání na odpuštění hříchů*. Pochopíš, že toto **pokání není břímě, ale dar**, který umožňuje prolomit mříž, v nichž vězíš ty, tvoje neklidná a ustrašená mysl i tvoje nedostatečná víra a malá důvěra, mříž, které tě oddělují od velkého Božího daru, jímž je Bůh sám. Neboj se tedy přijmout výzvu k pokání, dát souhlas k tomu, aby Ježíš vymýtil, a je-li třeba, i bolestně vyoperoval až do posledního všechny zhoubné výrůstky a nádory, které v tobě bují a zahlušují tě. Jsou to všechno důsledky pyšných pokusů *být jako Bůh*.⁽¹⁾ Jak vidíš i na Ježíšových učednících, ten proces může být zdlouhavý a obtížný a není uskutečnitelný vlastními silami.

K úplnosti svědectví o Ježíši však patří i bolestná zkušenost vlastního obrácení.

Jenom ti, které Ježíš takto očistí, takže Jej vidí a slyší, mohou být doopravdy *jeho svědky*. Protože každý, *kdo říká: „Poznal jsem ho“, a jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy*.⁽²⁾ Promlouvat v *jeho jménu* znamená být **jedno s Kristem** a hlásat Jeho, nikoliv sebe, přinášet Jeho evangelium, a ne své vlastní nauky. Ti, které Ježíš posílá jako své svědky, nejsou posláni hlásat v *Jeho jménu* učené výmysly, nýbrž *pokání na odpuštění hříchů*. Dávej přednost těm Jeho svědkům, kteří se stejně jako On *utrpením naučili poslušnosti*.⁽³⁾ Chceš-li se očistit od pýchy v sobě, odděl se i od prostředí, které pýcha opanovala. I kdyby ti suverénní výřečnost samozvaných učitelů připadala sympatická a imponující, nespolehej na to, co je pouze lidské, a ptej se po té jediné věrohodné legitimaci, kterou se prokazuje sám Pán, *poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži*.⁽⁴⁾

Nechceš být také *Jeho věrohodným svědkem*?

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Gen 3,5; ⁽²⁾ srov. 2. čtení 1 Jan 2,4;

⁽³⁾ Žid 5,8; ⁽⁴⁾ Fil 2,8.

Svatý Vojtěch, Čech a Evropan, světec pro naši dobu

Rodnou zemi dostává člověk darem. Odráží se v jeho tváři, prostupuje jeho modlitbu, všechno jeho pozemské putování a tím vlastně také jeho věčnost. Svou rodnou zemí a krví svých předků jsme spojeni s malou zemí ve středu Evropy, ze které pocházel také svatý Vojtěch, jehož v četných zemích znají pod jménem Adalbert, které dostal při biřmování. Milénium světcovy mučednické smrti, 23. duben 1997, připomínají tyto řádky s nadějí, že líčení Vojtěchova života pomůže „*uchovat řád, zaštitující nevinné*“ (Reinhold Schneider) a že hrubě tesané mostní oblouky líčení pomohou překlenout propasti, jež stejně jako za života Vojtěchova oddělují i dnes člověka od člověka a národ od národa.

Kořeny

Také tisíc let po kruté smrti svatého Vojtěcha je mučedníkovská sláva v evropském prostoru, snad s výjimkou Polska, Českých zemí, Slovenska a Uher, vlastně skromná. Vyslovující slovenské jméno, jímž byl pokřtěn, sestupujeme do dávných vrstev času s touhou poněkud odhalit tragiku lidského údělu českého šlechtice a biskupa, misionáře a mučedníka. Neklidný čas, v němž žijeme na konci druhého tisíciletí, se v duchovní oblasti takřka neliší od časů, ve kterých žil svatý Vojtěch, zbožný mnich, biskup a všestranně vzdělaný Evropan. Také tehdy se národy a jejich svěští vládcové bránili nést Kristův kříž, přijmout a žít radostné poselství evangelia. Rozpolcené křesťanství, poznamenané kvasem světa, se, bohužel tenkrát jako dnes, často šíří nepřilíh úspěšně.

V širém, dosud mocensky neustáleném prostoru na východ od Labe a na březích Dunaje až po balkánský jih, žili ve volných společenstvích většinou Slova-

né. Za Vojtěchova působení uplynulo celé století od jedinečné misie soluňských bratří Cyrila a Metoděje, misie, jež, řečeno snad příliš skepticky, ztroskotala na nemírném zápalu duchovní moci, jež si hleděla předně světských zájmů. Biskupům v Pasově, Salzburku a Řezně se tenkrát podařilo posunout meze svého vlivu až na samé východní hranice slovanských zemí, ve kterých křesťanství dosud nezapustilo hlubší kořeny. Zraky duchovních i světských hodnostářů tehdejšího světa byly od 9. století upřeny na východ a jejich misijní zápal třímal v jedné ruce kříž, ve druhé však meč. Ten svým tvarem vzdáleně připomíná kříž, ale jeho ostří bývalo dobře nabroušeno. Plodem takového násilí nemohlo býti než další násilí. Uprostřed takových převratných časů se formoval český stát a jeho státnost.

Vládl v něm do roku 929 (935)¹⁾ kníže VÁCLAV, brzy po násilné smrti uctíváný jako mučedník. Po něm BOLESLAV I. (? – 967), právě onen, jenž společně se svými ozbrojenci dne

28. září zbavil svého bratra života před branou kostela ve Staré Boleslavi. Václav, který byl spravedlivý a dobrý, se v očích svých nepřátel nehodil k vladařství: „Je tuze povolný, měkký, zbožný!“ Kníže věru tíhl k rozjímavému životu: podporoval kněze, postil se, vyhýbal se válečnému násilí a proklečel mnohou noc na stupních oltáře, ponořen v modlitbě. Když jej ruce bratra či jeho ozbrojenců tak náhle dovedly před Boží tvář, oplácel jim Václav jejich krutý skutek po způsobu světců: chránil ze všech sil svého nástupce, jeho vzpurné poddané a svou vlast po více jak tisíc let... Boleslav vděčil jeho přimluvě za to, že se stal navzdory bratrovraždě (či jejímu schvalování), obezřetným vládcem země a otcem příkladných dětí.

Svou sličnou dceru DUBRAVKU provdal za polského knížete MIESZKA, který ze všech sil bránil polský národ před útoky saských sousedů. České paní se podařilo, co bojovným Sasům zůstalo po desetiletí odepřeno, protože svou křestní vodu mísili s krví a mocenskými choutkami. Mieszko se dal pokřtít a jeho poddaní následovali příkladu svého statečného knížete a přicházeli v zástupech, aby nastavili svá čela očištnému proudu křestní vody. Dcera bratrovraha, jak historie dosvědčuje, zotvírala spásu všechny brány pohanského Polska a stala se jeho „duchovní matkou“.

Boleslavův mladší syn STRACHKVAS se měl podle otcova přání v Řezně přiučit užitečným vědám a dobrým mravům. Knížecí syn si v cizí zemi zvolil mnišský stav a vstoupil do řádu svatého Benedikta, v němž se stal mnichem Křišťanem. Později přiměl Vojtěch Křišťana/Kristiana k tomu, aby sepsal životopisy svých vznešených předků. Mnich se zhostil úkolu skvěle v latinském díle „*Život a umučení svaté Ludmily a svatého Václava*“. Stal se tak prvním českým poetou a jeho zbožné pojednání prvním známým literárním dílem Slovana z Čech. (Svatá Ludmila byla jeho prabábou, svatý Václav jeho strýcem a oba byli uctíváni jako svatí mučedníci.) Také iniciátor pojednání, svatý Vojtěch, se vydal na stejnou cestu, aniž tušil, že na něj čeká tento „český úděl“...

Druhou Boleslavovu dceru MLADU provázela pověst velké spanilosti. Patrně na otcovo přání se vydala do Říma, snad místo zavražděného strýce Václava, jemuž tato cesta byla odepřena. Stolec svatého apoštola Petra spravoval od roku 965 papež Jan XIII, světská moc byla svěřena císaři Otovi I. Mlada přednesla u nohou Petrova nástupce Boleslavovu úpěnlivou prosbu, aby Svatý otec konečně ustanovil biskupa Praze, městu, v němž bije srdce Evropy a jež uchovává posvátné ostatky mučedníků Ludmily a Václava.

Papež a císař proti tak zbožné prosbě ničeho nenamítali; rozhodné NE ovšem zaznělo z Řezna, jehož arcibiskup měl na mysli „zájmy své diecéze“. Svatý otec se podvolil. (Existence „Moravského biskupství“, na něž si činila řezenská diecéze nárok a jež bylo vlastně dědictvím po svatém Metoději, byla vážnou překážkou, kterou se podařilo odstranit papežským výnosem teprve roku 992.) Mladě se dostalo diplo-

Liturgická čtení – pokračování ze str. 3

Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby porozuměli Písmu. Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlásáno obrácení, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky.“

matické odpovědi, dodnes při podobných příležitostech obvyklé: „Svatý stolec žádost blahovlnně posoudí.“

Neteř svatého Václava Mladu, která zůstala v Římě, fascinoval řeholní ideál natolik, že nastoupila noviciát u benediktinek v klášteře svatě Anežky římské. Po jeho ukončení složila věčné sliby. Když tady zakoušela netušenou radost a štěstí, toužila řeholnice Marie, jak se Mlada v řádu jmenovala, uvést řeholní způsob života do své vlasti. Prosila své představené, aby ji dovolili vrátit se do Čech. Svatý otec osobně vysvětlil Marii/Mladu na abatyši, slavnostně jí předal odznaky moci klášterní představené: řádová pravidla, kříž a berlu abatyše. Mladin bratr Boleslav II., jenž nastoupil vládu po otci, postavil z mohutných kmenů v Praze na Hradčanech roku 973 v Čechách první klášter benediktinek a chrám, zasvěcený svatému Jiří. Roku 1142 vznikla na téměř stejné kamenná trojlodní románská bazilika, v níž se dodnes uchovávají ostatky svatě Ludmily.

Pražské biskupství

Co Boží spravedlnost odepřela otci, obdržel syn. Praha se stala Léta Páně 973 biskupstvím, odděleným od Řezna a Salzburku. V souvislosti s tímto založením nelze opomenout nezištných a přímo nadčasových slov řezenského biskupa svatého Wolfganga, jež si zasluhují velké pozornosti také v přítomné době: „*Vidíme tedy vzácnou perlu se skrývat pod zemí oné provincie, již nezískáme ani srovnáním s prodanými věcmi. Poslyšte proto, co pravím. Hle, já sám sebe i vše, co mi náleží, rád vydám, aby se tam upevnil dům Boží, totiž skrze posílenou církev.*“ *Toto připomenuv, odeslal císaři souhlas.*²⁾

Podřídit nové biskupství Magdeburskému arcibiskupství

zdálo se býti přirozenější, ale pražské biskupství bylo z mocenských a politických důvodů podřízeno Mohuči (Mainz).³⁾ Prvním biskupem se stal Dětmár, německy Dietmar, vzdělaný a výřečností nadaný benediktinský mnich, původem ze Saska. Skutečné založení biskupství však trvalo ještě dva roky. Teprve roku 976 se Dětmár dočkal v Mohuči svěcení, jež mu udělili společně arcibiskup Willigis a štrasburský arcibiskup Erkenbald. V jistém smyslu je tedy rok 976 stejně důležitý jako rok 973, jenž se slaví jako rok založení pražského biskupství. Dětmár ovládal dobře slovanský jazyk a projevil prozíravé pastorační úsilí, když nejdříve procestoval nově založenou diecézi. Hrouda vinice Páně byla, ostatně nejen tehdy, všude tvrdá. Vědecké výzkumy dokazují, že kulturní úroveň nové diecéze lze označit za poměrně vysokou, a to zásluhou četných žáků svatého Metoděje, uprchlých z Velké Moravy. Ti svým důkladným byzantským vzděláním ovlivnili život české církve (H. G. Voigt, *Adalbert von Prag, Berlin 1898*). Biskup Dětmár zemřel po šestiletém působení dne 2. ledna 982. Jeho světlá památka zůstala uchována, neboť „*Dětmár světil kostely na mnohých místech k slávě Boží vystavěné, a pokřtív přemnoho lidu pohanského, činil jej Kristu věrným*“ (Kosmova kronika I, kap. 24). Připomíná se též jeho veskrze kladný vliv na svého nástupce, jímž se stal Slavníkovec Vojtěch.

LUDMILA, Václavova babička, byla, jak víme, brzy po násilné smrti (†15. 9. 921) ctěna jako světička. Její choť Bořivoj, pokřtěný svatým Metodějem, dal postavit po svém křtu křesťanský kostel, zasvěcený sv. Klementu, na Levém Hradci.⁴⁾ (Ve 20. stol. tam byly archeolog. výzkumem zjištěny dvě církevní stavby. První je předrománská, sv. Petru zasvěcená ro-

tunda, nejstarší dochovaná kamenná stavba v Čechách na rozmezí 9. a 10. stol. Základy další stavby pocházejí z 10. stol.) V kostele na Levém Hradci působili slovanští kněží ze svato-metodějské misie, jmenovitě znám je kněz Kaich. Liturgie se tehdy skoro všude v Čechách slavila ve dvou liturgických jazycích; staroslovansky a latinsky. (Rozhodující potlačení slovanské liturgie bylo zahájeno teprve v 11. století.)

Na LEVÉM HRADCI byl 19. 2. 982 zvolen nástupcem biskupa Dětmara a druhým biskupem pražské diecéze teprve dvacetisedmiletý Vojtěch. Byl zvolen z nouze nebo byla jeho volba pouhým tahem na politické šachovnici? Skutečnost prokázala, že se Vojtěch stal úhelným kamenem církve v Českých zemích, „*jež stavitelé zavrhl...*“ (Mk 12, 10). Císař musel volbu nově zvoleného biskupa potvrdit propůjčením biskupské berly a prstenu. Tomu zajisté nestálo nic v cestě, vždyť zvolený biskup byl zbožný, vzdělaný muž – ovšem Slavník! Jeho otec pocházel z chorvatského rodu, matka Střezislava z rodu Přemyslovců (KADLEC). Vojtěch, narozený kolem roku 956, vyrůstal na Libici, vychováván knězem Radlou, spolu se svými bratry Soběborem, Spytimírem, Pobraslavem, Bořejem, Časlavem a s nemanželským otcovým synem Radimem, jenž se později stal jeho nejbližším průvodcem.⁵⁾ V sedmnácti letech dali nadaného potomka z mocného rodu Slavníkovců na studia do Magdeburku. Ústav pro výchovu mladých šlechticů vedl Otrik, který spolu s Francouzem Gerbertem de Aurillac, pozdějším papežem Silvestrem II., patřil k nejproslulejším vědcům 10. století. Magdeburským arcibiskupem byl ADALBERT, jenž osobně znal Vojtěchova otce. Mladý Slavník musel být impozantní osobností, když mu jeho učitel, asketicky skromný arci-

Člověk zraje v oběti a láska může zrát pouze v oběti Kříže.

* * *

V křesťanském světě není významný ten, kdo má důležité úkoly, a není velký ten, kdo dělá velké věci. Dítě je v Božích očích víc než diktátor, který má k dispozici miliony vojáků.

* * *

Až spadne opona, Bůh se nás nebude ptát, jakou roli jsme hráli, ale jak jsme ji hráli.

Fulton J. Sheen

* * *

Šťastný je ten, kdo se o své štěstí dělí s druhými.

Vojtěch Balling

* * *

Pečuj o život všude tam, kde se s ním setkáváš.

Hildegarda z Bingen

biskup Adalbert, dal při biřmování své jméno. V německé a románské jazykové oblasti znají Vojtěcha jen pod jménem Adalbert, kterým byl biřmován. S ohledem na těžce vyslovitelné křesťanské jméno Vojtěch je to do jisté míry pochopitelné, ovšem neobvyklé. Ve své vlasti a u ostatních slovanských národů zůstala uchována památka svatého Vojtěcha, nikoli Adalberta.

Naše jména nás zavazují, jsou zjevnou pečeti, mnohdy nedostižným ideálem. „Nomen omen!“ Vojtěch znamená „útěcha voje“, Adalbert má základ v germánském *Adal*, to je šlechtý, a *boerath* (*bert*) znamená nádherný. Souznějící dvojice jmen je pravým obsahem charakteristiky toho, jenž jimi byl nazván. Tak jej chceme přijmout. Ve slovanském prostředí se objevovala germánská a franská jména již v pohanských dobách. Přinášely je cizinky, provdané za slovanské

Pokračování na str. 12

Protestantizace Anglie liturgickými změnami (2)

Za vlády nezletilého Eduarda VI., nástupce Jindřicha VIII. ovládli anglický dvůr protestantští reformátoři, k nimž patřil i arcibiskup Cranmer. Arcibiskup připravil plán protestantizace Anglie, který se opíral především o změnu mše svaté na protestantský obřad večeře Páně. V druhé části referátu Michaela Davise můžeme sledovat promyšlené kroky této záměrné likvidace „papistické mše“.

Lidová řeč a slyšitelnost

Reformátoři začali tím, že některé části dosud jinak nezměněného mešního textu byly celebrovány s použitím lidové řeči. Stalo se tak ještě před nuceným novým obřadem, k němuž došlo v r. 1549. Změna jazyka už sama o sobě představovala revoluci.⁽⁹⁾ Změnil se tím celkový charakter mše a to se ukázalo jako účinný nástroj dalších revolučních změn, protože se tím navozovalo mínění, že formu a způsob slavení mše je možno radikálně měnit. Již 12. května 1548 bylo možné ve Westminsteru slavit celou bohoslužbu včetně konsekráčních slov v angličtině.⁽¹⁰⁾ Reformy se nezastavily u lidové řeči, ale požadovaly, aby v dramatickém protikladu proti latinské mši se všechny části přednášely hlasitě a byly slyšitelné pro celou obec.

Přijímání pod obojí způsobou

Jednou z prvních velkých Cranmerových novot bylo, že koncem r. 1547 zavedl praxi přijímání pod obojí způsobou. Mnoho katolíků v Anglii i v cizině přijímalo tuto změnu v zájmu míru bez většího odporu a zdůvodňovali si to tak, že se jedná jen o otázku vnitrocírkevní kázně. Kardinál Gasquet k tomu poznamenal: »Velkou výhodou novoty přijímání pod obojí způsobou bylo, že Angličanům tak byla nabídnuta příležitost provést do dosa-

vadního misálu radikální průlom.⁽¹¹⁾ Každý takový rozchod s tradicí zmenšoval odpor proti dalším průlomům, které měly následovat při zavádění novot, které ovšem nebyly už jen otázkou církevní kázně.

Book of Common Prayer – Modlitební kniha církevních obcí

Prvním krokem ke srovnání kroku s protestanty bylo nařízení, podle kterého se 9. června na svatodušní neděli zaváděl první Book of Common Prayer, který nahradil latinské liturgické knihy. Dosáhlo se tak cíle nahradit katolickou mši protestantskou večeří Páně. Cranmer nazval svou novou bohoslužbu *Večeře Páně a svaté přijímání, jinak zvaná mše*. Tento titul je přesným označením nové bohoslužby, která byla již zcela otevřeně koncipována jako protestantské slavení památky Poslední večeře. Neobsahovala však ještě nic specificky heretického a mohla se stále ještě chápat také jako mše.⁽¹²⁾ V dalším vydání Book of Prayer z r. 1552 bylo již vypuštěno slovo »mše«. To naznačovalo poslední stupeň liturgické reformy, která znamenala zavedení takového obřadu, který již mohl být interpretován **vylučně jako protestantské slavení památky**.

Book z r. 1549 dával poznat protestantský charakter především v tom, že zavrhoval některé části tradiční latinské mše. K tomu říká Peter Clark:

»Liturgie Booku z r. 1549 byla vyčerpávajícím způsobem prozkoumána a došlo se ke shodě, že významný rozdíl ve srovnání s latinským ritem spočíval v tom, že byla **vypuštěna všechna terminologie, která se týkala oběti**.«⁽¹³⁾

Celá bohoslužba byla plně slyšitelná, plně anglická a přijímání se podávalo pod obojí způsobou. Žalm *Judica me Deus – Rozsud' mě, Bože s poukazem na kněze, který přistupuje k Božímu oltáři*, i *Confiteor* bylo odbouráno.⁽¹⁴⁾ Vyznání hříchů před Pannou Marií, anděly a svatými a prosba o jejich přímluvu byla rovněž ve zřejmém rozporu s protestantským učením o ospravedlnění. Jako Luther i Cranmer **vyřadil celé obětování**, které bylo plně odkazů na oběť a reálnou přítomnost Krista v Eucharistii. Vypuštěna byla rovněž výzva *Orate fratres – Modlete se, bratři a sekreta – tichá modlitba*. Zatímco Luther zrušil celý mešní kánon, spokojil se Cranmer s tím, že vyloučil modlitby, které potvrzují skutečnost oběti a reálné přítomnosti. Bez ohledu na to, že konsekráční slova stanovil Florentský koncil zcela přesně, neváhal Cranmer provést i zde změny. Slova *quod pro vobis tradetur, hoc facite in meam commemorationem* byla připojena ke konsekraci chleba a slova *mysterium fidei* byla z konsekrace vína vypuštěna. **Pozdvihování bylo zakázáno a byla vyloučena každá možnost adorace včetně pokleknutí**. *Placeat tibi* před závěrečným požehnáním pro opětovnou zmínku o oběti byla nenáviděna a vymýcena u všech reformátorů.

Kulturní katastrofa

Záměna latinské bohoslužby zcela národní liturgií vedla ke kulturní katastrofě, která jako potopa oddělila Anglii od ostatního katolického světa v oblas-

ti hudebně-liturgického dědictví, které bylo výlučně latinské. Parlamentní zákon potvrdil královskou vyhlášku, která nařizovala zničit všechny »pověrečné« mešní knihy, které posluhují reakcionářům. Reformističtí biskupové pilně slídili po zbytcích »papistických pověr« v liturgii. Z kostelů byla zlikvidována mešní roucha a zatřeny všechny malby, které připomínaly reálnou přítomnost v Eucharistii a ve mši svaté.⁽¹⁴⁾

Protestantská reformace znamenala zpusťování národního kulturního dědictví v Anglii a ve Walesu, které J. J. Scarisbrick popisuje takto:

»Mezi roky 1536 a 1553 došlo v Anglii ke zničení a zpusťování nenahraditelně krásných sakrálních předmětů, a to v rozměru, který nikdy před tím ani potom nemá obdoby. Na konci období byly zničeny tisíce oltářů, vitráží, soch a nástěnných maleb, rozprášeno spousta knihoven. Tisíce kalichů, monstrancí a křížů byly prodány nebo přetaveny... nesmírný počet posvátných rouch byla roztrhána nebo zkonfiskována a vypleněno mnoho chrámových presbytářů...

Náhrada oltáře stolem

Dalším krokem přímé liturgické politiky reformátorů na pevnině bylo nahrazení oltářů stoly. Kalvín učil, že když Kristus dokonal svou jedinou oběť, »dal nám stůl, ke kterému jsme zváni k večeři, a nikoliv nějaký oltář, na kterém se přinášely krvavé oběti.« Neposvětil žádné kněze, aby přinášeli oběti, nýbrž jenom určoval pomocníky, kteří mají rozdělovat svatý pokrm.«⁽¹⁸⁾

Po roce 1549 byly odstraněny všechny kamenné oltáře, u kterých byla po staletí sloužena mše svatá, a nahrazeny (*Pokračování na str. 12*)

Ježíš Kristus včera, dnes a navěky

Věřím v Ježíše Krista, jednorozeného Božího Syna (1)

Velká část vyznání víry, které přednášíme Bohu při nedělní bohoslužbě, se vztahuje k druhé božské Osobě, k Ježíši Kristu. Známe ta slova zpaměti. Ale v tomto prvním roce bezprostřední přípravy, zasvěceném Božímu Synu, bychom si měli znovu živěji a důkladněji uvědomit bohatý obsah vyznání víry, ve kterém každé slovo má svůj hluboký smysl, abychom je nevyslovovali pouze ústy, ale i srdcem. Budeme se tomuto tématu věnovat jednou za měsíc v zamyšleních, která vycházejí z Katechismu katolické církve.

»I V JEŽÍŠE KRISTA,
SYNA JEHO JEDINÉHO,
PÁNA NAŠEHO«

1. Ježíš

Hebrejská jména obsahují svůj vlastní význam. Jméno *Ježíš* znamená »Bůh zachraňuje«. Dějiny Starého zákona jsou historií znovu a znovu opakování »zachraňování«. Bůh zachránil Izraele nejen z egyptského otroctví, ale také z otroctví hříchu. V Ježíši Kristu dosáhl záchranu spolu s Izraelem i celý lidský rod. To, že nás přišel vykoupit Ten, který se nazývá »Bůh zachraňuje«, znamená, že **není nikoho jiného**, v kom bychom mohli hledat a očekávat záchranu. *V nikom jiném není spásy. Neboť pod nebem není lidem dáno jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy* (Sk 4,12). Je to jméno, které je nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí (Fil 2,10). Ježíšovo Jméno je středem všech liturgických modliteb a tímto Jménem také vrcholí modlitba Zdravas Maria. **Lze jen litovat, že svátek tohoto Jména byl vyřazen z liturgického kalendáře, a stejně tak, že z našich kancionálů zmizely překrásné litanie k Nejsvětějšímu Jménu Ježíš.** V době, kdy se toto svaté Jméno stalo v ústech tolika lidí prázdňným výrazem, kterým si jen tak ulevují, měli by křesťané vyslovovat toto Jméno celým svým srdcem. Nepřehledné zástupy křesťanů umíraly s tímto Jménem na rtech (srov. KKC 430–435).

2. Kristus

Výsostný titul *Kristus* neboli *Mesiáš* znamená »Pomazaný«. Ve Starém zákoně se pomazání dostávalo králům jakožto znamení, že si je vyvolil sám Bůh (srov. 1 S 9,17; 10,1; 16,12–13). Také kněžím a prorokům se dostávalo pomazání (srov. Ex 40,13). Bůh si vybíral **krále, kněze a proroky** a posílal je ke svému lidu, aby tento lid **vedli, posvěcovali a učili**. *Naposled k nim poslal svého Syna* (Mt 21,37), který je nejdokonalejším Knězem, Prorokem a Králem, *kterého Bůh pomazal Duchem svatým* (Sk 10,38). Ježíš tento svůj úkol naplnil a stále ještě naplňuje nejdokonalejším způsobem, takže titul *Pomazaný – Kristus* se stal nerozlučnou součástí jeho jména. *Ježíš je Kristus*, ten, na kterého čekala celá pokolení (srov. Lk 7,19) jako na *naději Izraele* (Sk 28,20). Jak říká sv. Ireneus z Lyonu, *Kristovým jménem se mní ten, který pomazal, který byl pomazán, i samo pomazání, kterého se mu dostalo: ten, který pomazal, to je Otec; ten, který byl pomazán, je Syn; a byl pomazán v Duchu, který je pomazání* (Adv. haereses 3,18,3). Pravý smysl své královské důstojnosti však ukázal až z výše Kříže: *Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toto Ježíše, kterého jste vy ukřižovali* (Sk 2,36), (srov. KKC 438).

3. Jednorozený Boží Syn

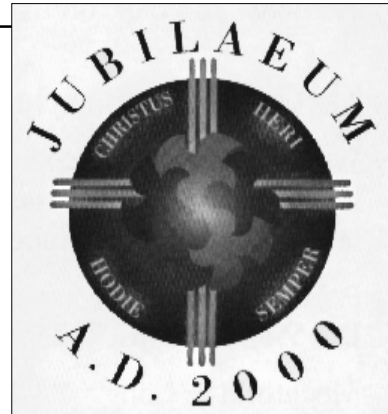
»Božími syny« nazýval Starý zákon anděly, syny vyvole-

ného národa nebo samotné krále. Toto »adoptivní« synovství vyjadřovalo vysoký stupeň důvěrného vztahu těchto osob k Hospodinu. Ale Ježíš Kristus nebyl adoptován. *Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna...* (Jan 3,16). Není jiné bytosti, která by si mohla osobovat tento titul. Ani Buddha ani Mohamed se nemohou srovnávat s Božím Synem. Byli jen obyčejnými lidmi, kteří nemohou přinášet spásu.

Tímto božským synovstvím se myslí ještě bytostnější vztah, než jaký vidíme v synovství tělesném. Je to jedinečný věčný vztah k Bohu Otci. Není Otcem stvořen, nýbrž od věčnosti zrozen, a je stejnou měrou Bohem jako jeho Otec. *Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy* (Jan 1,14). Aby někdo mohl být křesťanem, musí věřit a vyznávat, že **Ježíš Kristus je Boží Syn** (srov. KKC 454).

4. Pán

Toto je třetí titul, který přiznáváme Ježíši Kristu. Tento titul znamená **božskou svrchovanost**. Není to tedy výraz zdvořilosti a úcty, jak jej známe z občanského života. Titul Pán – řecky *Kyrios* – je ve Starém zákoně výrazem, kterým se nahrazuje nevyslované jméno JHWH. V českém jazyku bývá nahrazeno také výrazem »Hospodin«. Když říkáme, že Ježíš je Pán, myslíme tím na jeho svrchovanou božskou moc. Během svého veřejného

života projevoval Ježíš svou moc tím, jak ovládal živly, nemoci, zlé duchy i samu smrt a jak odpouštěl lidem hříchy. Zatímco mezi lidmi používání titulu »pán« znamená spíše odstup, vůči Ježíši Kristu znamená nejen uznání jeho božství, ale nese v sobě i náboj náklonnosti a lásky, jak to cítíme v Tomášově vyznání *Pán můj a Bůh můj!* (Jan 20,28). Proto také prvním oslovením, kterým se kněz obrací na obec věřících, je pozdrav *Pán s vámi!*, což je výzva k navázání důvěrného vztahu k Pánu Ježíši, abychom byli schopni s ním v modlitbě rozmlouvat.

-ire-

Znovu objevit osobní zpověď

Jan Pavel II. vyzval věřící, aby znovu objevili cenu osobního vyznání hříchů. Stalo se tak 18. března při audienci pro členy Apoštolské penitenciáře, jednoho ze tří papežských soudních dvorů. Papež si stěžoval, že současné socio-kulturní podmínky znesnadňují jasné formování svědomí o základních otázkách mravního řádu. Každý člověk má povinnost správně utvářet své svědomí. Podle slov Jana Pavla II. nemůže stát právo na svobodu svědomí v protikladu k příkázáním církve. Církev staví své učení a odsouzení potratů, sebevraždy, eutanázie a obranu církevního sňatku a předávání života stavět nikoliv jako své nařízení, nýbrž jako potvrzení a vysvětlení Božího zákona.

Katpress

Úmysl všeobecný:

**AŽ ÚČAST NA EUCHARISTII PROBOUZÍ U VĚŘÍCÍCH PRAVÝ
SMYSL KŘESŤANSKÉ SVOBODY PODLE POSELSTVÍ
46. MEZINÁRODNÍHO EUCHARISTICKÉHO KONGRESU**

Polsko se již připravuje na 46. Světový eucharistický kongres. Bude od 25. května až do 1. června ve Wroclawi. Heslo kongresu zní: „*Eucharistie a svoboda*“. Je zde zřejmá souvislost s nedávnou minulostí. Obyvatelé zemí východní Evropy stojí nyní před problémem, jak užívat nově získanou politickou svobodu a přitom neztratit svobodu vnitřní. Kongres nás chce vést k reflexi o vztazích mezi eucharistií a svobodou.

**Dar svobody v době, kdy se svoboda
nachází v krizi**

Eucharistický kongres ve Wroclawi bude na konci století, které lze označit jako století totalitních systémů na straně jedné a velkých liberálních demokracií na straně druhé. Oba tyto extrémy se potýkají s nemalými potížemi, jež je ohrožují a které by mohly vést i k jejich zničení.

U totalitních systémů se to již stalo. Byly bezmocné tváří v tvář opravdové vnitřní svobodě lidské osoby. Miliony lidí byly krutě umučeny v koncentračních táborech, pracovních lágrech, v táborech gulagů, ve vězeních za politických procesů. A přitom všem jsme na stejných místech svědky opravdového triumfu lidské svobody projevující se v odpuštění, v darování života pro nepřítel a za lepší svět. Odkud brali tyto lidé sílu k takové vnitřní svobodě? Jak se dá vysvětlit, že někdo je ochoten při obraně pravdy, spravedlnosti, života jiného člověka obětovat i svůj vlastní život? Jak je možné, že člověk v takovém skutku nachází svou osobní spásu? Kde bere život svůj smysl ve chvíli, kdy se lidsky zdá, že je ztracen? Na tyto otázky se dá dostatečně odpovědět jen tehdy, když uznáme, že *vnitřní svoboda je darem Božím člověku*. Tato pravá svoboda osvobozuje člověka i od něho samého a uschopňuje ho k úplnému oddání se ať Bohu, či člověku.

Jezuita Alfréd Delp vydává svědectví této svobodě po té, co byl od nacistů odsouzen na smrt. Píše z berlinské věznice: „Když je tato cesta vůli Boží – a všechno evidentně naznačuje, že tomu tak je – pak musím tento úsek projít svobodně, bez hořkosti. Druzí budou moci žít lépe a šťastněji, pro-

tože my jsme zahynuli“. V Jižní Koreji čeká ve vězení na smrt 23letý Josef. Říká o sobě, že je z rozvrácené rodiny, že ho nikdo neměl rád, svůj život prožil v domovech: „Chtěl jsem se zabít a přitom jsem zabil autem tři chlapce. Maminka jednoho z nich to psychicky nezvládla a spáchala sebevraždu. Maminka této maminky, tj. babička zajeťého chlapce, přišla do vězení a řekla: „Já ti odpouštím. Ty budeš od nynějška mým jediným synem. Už nikoho nemám.“ Josef je odsouzen k smrti a může být popraven zítra nebo za pět roků. Neví, kdy přijde ten okamžik, ale v srdci nosí úžasný dar – odpuštění Boží i lidské. I když je ve vězení, ta babička jej osvobodila. Cítí se nejsvobodnějším člověkem na světě (Salesiánská rodina 1/1997). Toto je pochopitelné jedině tehdy, když uznáme, že vnitřní svoboda je darem Božím člověku, ať už babičce, či Josefovi.

Totalitní systémy kapitulovaly před vnitřní svobodou člověka. Zdá se, že liberální demokracie kapitulují před tajemnými silami vynořujícími se z hlubin člověka a vytvářejícími nové otroctví, to znamená ztrátu vnitřní svobody. I u nás pocítujeme pokořující důsledky bezuzdného liberalismu: domýšlivost, egoismus, sexuální nevázanost atd. atd., které vedou k osudové ztrátě mezilidských vztahů. Zde jsou kořeny osamocení tolika osob, opuštěných uprostřed zástupů, vydaných životu beze smyslu, existenciální prázdnotě. To je situace, v níž se rodí agresivní chování a brutalita. Existenciální prázdnota vyvolává touhu po jakémkoliv náhražce za opravdovou svobodu. Domnívá se, že ji nalezne v nevázané spotřebě, v extrémním zneužívání věcí nebo v sektách a pseudonáboženských seskupeních. A výsledek? Patos naší doby, pokud se týče svobody, ztratil smysl a lidská svoboda sama se změnila ve velkou deziluzi.

A církev nás přece povzbuzuje k pozitivnímu nazírání na člověka. Ten je od svého počátku stvořen k obrazu Božímu, a z toho plyne, že je určen k tomu, aby měl účast na Boží svobodě. Problém svobody má vždy vztah k problému pravdy. Ježíš řekl židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými

**MODLITBA 46. SVĚTOVÉHO
EUCHARISTICKÉHO
KONGRESU**

Nejsvětější Otče, jsi vskutku bohatý na milosrdenství: Pro oběť svého milovaného Syna jsi nás vysvobodil z otroctví hříchu a obdařil nás svou spásou.

Bez přestání nám dáváš Eucharistii, viditelný výraz oběti Ježíšovy lásky, abychom mohli žít jako svobodné a odpovědné bytosti.

Sešli nám svého Ducha, abychom mohli slavit, klanět se a žít z Eucharistie.

Tak budeme moci na sebe vzít odpovědnost v životě rodinném i sociálním, u nemocných a ubohých, v prostředí práce, ve světě sociální komunikace, kultury a zábavy.

Tak nastane Tvé království pravdy a svobody, spravedlnosti a pokoje.

Prosíme o to skrze Ježíše, Tvého Služebníka, ve kterém a skrze kterého ať je Ti v Duchu vzdávána všechna čest a sláva povsěchny věky věků. Amen.

učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“ (Jan 8,31–32). Kristus tak zjevuje, že čestné a otevřené uznání pravdy je podmínkou skutečné svobody. Degradace hodnot, z níž pramení tragédie lidstva, plyne z toho, že bylo narušeno pouto mezi pravdou a svobodou.

**Eucharistie jako hlásání
a jako dar svobody**

Nazírání na ukřižovaného a vzkříšeného Krista nám pomůže odhalit pravý smysl svobody, neboť on se dobrovolně nabídl jako oběť za své bratry. „Ukřižovaný Kristus zjevuje ryzí smysl svobody, plně ho prožívá bezvýhradným darováním sebe sama a volá učedníky, aby měli účast na této jeho svobodě“ (Veritatis splendor, č. 85). Tamtéž v č. 87 papež říká: „Proto též rozjímání o ukřižovaném Ježíši je hlavní cestou, po které musí církev každý den kráčet, chce-li pochopit plný smysl svobody, což je darováním sebe ve službě Bohu a bratřím... Ježíš je tedy živou a osobní syntézou dokonalé svobody v plné poslušnosti vůči Boží vůli. Jeho ukřižované tělo je plným zjevením nerozlučného pouta mezi svobodou a pravdou, stejně jako jeho zmrtvýchvstání je nejvyšším povznesením

spásonosné plodnosti a síly, proudící ze svobody, která se prožívá v pravdě“.

Při Poslední večeři „Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otcí: miloval své, kteří jsou ve světě, a prokázal jim svou lásku až do konce“ (Jan 13, 1). Eucharistie je svátost lásky – této lás-

ky až do konce. To platí i pro člověka, který tuto svátost přijímá. Při Poslední večeři dal Ježíš svým učedníkům příkaz: To čiňte na mou památku. Takovým způsobem je eucharistie největším darem Ježíšovy svobody. Tím, že ji jeho učedníci přijímají, má se u nich „probouzet pravý smysl křesťanské svobody“.

př. P. A. H., SJ

Úmysl národní:

AŤ OSLAVY MILÉNIA SMRTI SVATÉHO VOJTĚCHA PŘÍSPĚJÍ K ROZHOJNĚNÍ VÍRY V NAŠÍ VLASTI

Svatý Vojtěch je plným právem nazýván prvním velkým českým Evropanem. Je staviteltem mostů mezi evropskými národy, ale v určitém smyslu i mezi křesťanskou kulturou Východu a Západu. „Sám latiník, přeje i slovanské liturgii a je řeckým opatem Nílem uveden do hloubek východní křesťanské zbožnosti. Studoval v Německu, pobýval v Itálii, putoval po Francii, v Maďarsku ovlivnil krále sv. Štěpána, ve východním Prusku nalezl mučednickou smrt“ (ACO r. 1989 k začátku Desetiletí).

Ačkoli od jeho smrti uběhlo již tisíc let, máme o jeho životě a smrti dobré zprávy od Vojtěchových současníků – životopisců.

Vojtěch měl na svém rodném hradě Libici šest sourozenců. Do začátku vzdělání ho uváděl pěstoun Radla. Magdeburský arcibiskup Adalbert, jenž cestoval v císařských službách do Ruska, zastavil se na Libici, kde udělil Vojtěchovi svátost biřmování, při které mu dal svoje jméno Adalbert a pozval ho do katedrální školy v Magdeburku. Vojtěch tam strávil několik let. Vrátil se do Čech jako podjáhen, vstoupil do řad katedrálního kněžstva. Byl svědkem těžkého umírání biskupa Dětmara, který na umrtním loži nařikal nad svou povolností a nezdravou opatrností, když rázně nevystupoval proti zlořádům. To učinilo na Vojtěcha nezapomenutelný dojem. Biskup Dětmar zemřel 2. ledna r. 982. V neděli 19. února 982 byl Vojtěch v kostele sv. Klimenta na Levém Hradci zvolen biskupem. Nebyl ještě knězem. Po vysvěcení na kněze se vypravil do italské Verony, kde tehdy dlel císař Ota II. a mohučský arcibiskup Willigis. Císař uvedl Vojtěcha v držení biskupského úřadu podáním prstenu a berly. Pak byl posvěcen svým metropolitou na biskupa.

Je všeobecně známo, že Vojtěch dvakrát rezignoval na své biskupství a odešel do

Říma. Přijal za své reformní myšlenky, se kterými se setkal ve Veroně, a jal se je nadšeně uskutečňovat. Bojoval proti krevní mstě, proti znesvěcování nedělí a svátků trhy a polními pracemi, proti mnohoženství a sňatkům mezi příbuznými a proti otrokářství velmožů. Jeho úsilí bylo provázáno odporem nebo aspoň netečností kněžstva, z větší části ženatého, žijícího v naprosté závislosti na světských pánech. Hned v prvních letech svého biskupství konal cesty po rozsáhlé říši Boleslavové a snad už tehdy pokřtil v Uhrách pozdějšího krále sv. Štěpána, syna vévody Gejzy.

Doma se však situace nelepšila, biskup se cítil v národě osamocen a rozhodl se k první rezignaci. Později i ke druhé. Při druhém návratu do vlasti po zprávě o vyvraždění Slavníkovců Přemyslovci (28. září 995), odešel na misie k pohanským Prusům. Zde zemřel mučednickou smrtí 23. dubna 997.

Takřka hned po smrti byl uctíván jako světec a pověst o svatosti jeho života se šířila po celé Evropě. Císař Ota II. začal hned jednat o Vojtěchově kanonizaci, která proběhla v polovině r. 999. K Vojtěchovi se hned hlásili o ochranu Poláci i Uhři, Boleslav Chrabrý i Štěpán Uherský: do církevních metropolí, které zřídili, byli postaveni Vojtěchovi přátelé a spolupracovníci Radim a Anastazius-Radla.

Nahlédli jsme zběžně do života a doby sv. Vojtěcha. R. 1947 se v naší zemi slavilo 950 let od mučednictví sv. Vojtěcha. Letos si od té chvíle připomínáme 1000 let.

Charakteristickým znakem doby Vojtěchovy, let 1947 (po druhé světové válce a před nástupem komunismu) a doby naší je to, že se zachvěly základy dřívějších sociálních struktur a celého života. Proti víře

a církvi stály vedoucí vrstvy a davy obyčejných lidí ve starostech o vezdejší bytí zůstávají netečné. Toho si musíme být vědomi.

Při miléniu bude hodně hluku a ani státní autority se nebudou moci této slávě vyhnout. Jenže to je málo. To je tolik, jako když Češi slibovali Vojtěchovi při jednání o jeho návratu oddanost a přitom vyvraždili jeho rod. Nepomůže dát Vojtěchovo jméno nějakému dílu či dítěti, nepřijmeme-li zároveň i Vojtěchovu víru a ducha. My katolíci bereme milénium za své. Ale co ostatní církve a národ? Právem si tedy biskupové přejí, aby oslavy milénia přispěly k rozhojnění víry v naší vlasti.

Stejná starost se projevuje i před 10 lety. V olomouckém oběžníku se píše v myšlenkách k homilii: „Jedním z důležitých posláních Desetiletí duchovní obnovy před milénium sv. Vojtěcha je pokání, smíření, „uzdravení jizev minulosti“. Nemůžeme oslavovat sv. Vojtěcha, aniž bychom si neuvědomili, že tento světec byl ve své době našimi předky nepochopen a odmítnut, a aniž bychom se nerozpomenuli na slavnostní přísahu u jeho hrobu, o níž se píše v Kosmově kronice. Biskup Šebřít tehdy zavázal náš národ, že se odřekne těch skutků, které se protivily sv. Vojtěchovi a pro něž odešel ze své vlasti: je tam jmenována výslovně manželská nevěra, potraty (jsou v hnězdenské přísaze nazvány „nejhorším ze všech zločinů“), násilnictví, opilství a znesvěcování neděle. Lid se tehdy ústy biskupa slavnostně zavázal plnit své křestní závazky. Tato slova neztratila ani po tisíci letech svou váhu.

Roztržka mezi sv. Vojtěchem a lidem, který byl svěřený jeho pastýřské péči, vyvraždění Vojtěchových příbuzných na Libici a další tragické stíny v životě tohoto světce jako by předznamenávaly mnohé roztržky, spory i bratrovražedné boje našich dějin. Kolikrát se v naší národní minulosti objevila výzva k duchovní obnově a mravní opravdovosti, podobná výzvě Vojtěchově – a kolikrát zůstala nenaplněna! Kolik velkých osobností našich dějin zakusilo – podobně jako Vojtěch – trpký úděl proroka, který není slyšen a ctěn ve své vlasti a u svých nejbližších!

Prosme Pána dějin, aby dílo Desetiletí duchovní obnovy přispělo k míru, odpuštění a mravnímu a duchovnímu uzdravení našeho národa!

př. P. A. H., SJ

Společenství svatých

Bylo to před deseti lety. Na povinnou schůzi pracujících pozvali krajského ideologického tajemníka. Co mu nejvíce leželo na srdci při jeho plamenné řeči, bylo „vážné nebezpečí ideologického rozvratu“, které podle jeho přesvědčení vyvolává troufalost katolíků a kardinála Tomáška, kteří si „vyhlásili Desetiletí duchovní obnovy a toto Desetiletí má vrcholit oslavami biskupa Vojtěcha, který byl zabit v Polsku, kde nyní rozvinula svou podvratnou činnost »Solidarita« vedená Lechem Walesou“.

Na obávaný „ideologický rozvrat“ nebylo třeba čekat deset let. Dokonce i Solidarita mezitím ustoupila u sousedů ze scény, „Desetiletí“ přestalo ohrožovat „výdobytky dělnické revoluce“ a ta naopak přestala stát v cestě předsevzaté obnově. Ale jak ubíhala léta a přiblížil se její závěr, zdá se, jakoby jí scházely ony překážky, které padly před více než sedmi lety a jakoby plakáty vyvěšené na kostelních vratech na jejím začátku osvědčily větší houževnatost než dobrá předse-

vzetí a pevná vůle po opravdové obnově. Desetiletí duchovní obnovy by mělo vyvrcholit 26. dubna na Letenské pláni při pontifikální mši svaté, kterou bude celebrovat sám Svatý otec.

Když jsem psal tyto řádky, bylo velikonoční pondělí. Deštivé a chladné počasí mi připomínalo květnovou neděli před dvěma roky, kdy jsme se blátem brodili na olomoucké letišti, abychom byli svědky a účastníky svatořečení Jana

Sarkandra a Zdislavy z Lemberka. Ve vzpomínkách na tento významný den však nepřevládají mraky, bláto ani bojkotující městská doprava, ale nesmírně vzácný a neopakovatelný zážitek z velkého společenství svatých.

Když jsme šli dnes na ranní mši svatou, hovořilo se o blížící se třetí papežské návštěvě. Hovořilo se o zřetelném a zarážejícím nezájmu o osobní účast na této celonárodní pouti. Mluvili jsme o důvodech, kterými věřící zdůvodňují svůj nezájem, i o tom, že příprava v mnoha kostelích spočívá v občasném ohlášení, že „zájemci o cestu do Prahy se mohou přihlásit v sakristii.“ Ale „zájemci“ se nehrnou. Najisto se dá počítat s těmi skalními, kteří jezdí nejen jednou za tři roky „za papežem“, ale několikrát v roce do Koclířova, do Medjugorje a na jiná poutní místa. Vůbec to vypadá tak, že

se na papežskou bohoslužbu nevypravují ti, kteří se jí ještě neúčastnili, ale právě naopak. Nepřipadá jim nadbytečné vidět to, co již viděli, prožít to, co už prožívali.

Je to náročné a stojí to určitou námahu a odříkání. Ale není právě odříkání podstatnou složkou každé skutečné kající pouti? Když náš Pán a Bůh od dětství každoročně putoval spolu se svou Matkou a Pěstounem do Jeruzaléma vzdáleného 120 km, aby byl v tom, co je Jeho Otce, neměl k dispozici zvláštní vlak ani autobus, ba ani pohodlnou turistickou cestu. Bůh přece má právo určit si místo a čas, kde chce být obzvláště uctíván a kde také obzvláště štědrým způsobem rozdává své milosti. Moje účast nebo neúčast se netýká jen mne samotného. Moje účast se nebude pouze nepřičítat, ona bude násobit ba umocňovat počet shromážděných, neboť *uprostřed nás bude sám Pán*. Moje účast se týká i těch, kteří nepůjdou, ba i těch, pro které je další papežská návštěva dalším kamenem úrazu, protože i oni potřebují milosti, které se budou rozdělovat **právě a jen tam**.

Nepojedeme do Prahy jen za papežem. Nejde o žádnou manifestaci, na jaké marně spoléhali minulý režim. Jde o ryze duchovní záležitost: jedeme na **kající svatovojtěšskou pout'**, která má pro církve a pro naši zemi tak velký význam, že se jí chce spolu s námi zúčastnit sám Kristův náměstek na zemi. Co na tom záleží, zda jej uvidíme ze tří kroků nebo 150 metrů!

Úmysly Apoštolátu modlitby na měsíc duben 1997

Úmysl misijní:

AŤ KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ V HONGKONGU POKRAČUJE VE SVÉM SVĚDECTVÍ VÍRY A JEDNOTY, HLÁSÁNÍ A DIALOGU S CELÝM ČÍNSKÝM LIDEM

Britská královská kolonie Hongkong má r. 1997 přijít pod čínskou správu. Není divu, že věřící jsou znepokojeni, mnozí tuto kolonii opouštějí. Peking-ský parlament se 30. 12. usnesl, že vojáci v Hongkongu nesmějí v budoucnosti náležet k žádné náboženské organizaci. Po diskusích o náboženské svobodě v Hongkongu vyhlásila peking-ská vláda, že náboženská společenství zde mohou i nadále působit, že nebudou podléhat dozoru z Pekingu. Prohlásil to mluvčí čínského ministerstva zahraničí.

My, kteří jsme prožili čtyři desetiletí pod komunistickým režimem, víme, co si o tako-

vých slibech myslit. Nejsou důležitá a rozhodující slova a prohlášení, nýbrž smýšlení.

Jan Pavel II. řekl ve svém projevu před diplomatickým sborem 13. ledna 1996: „V Číně a ve Vietnamu – ovšem v různých podmínkách – mají katolíci stálé těžkosti, zvláště pokud jde o viditelné spojení s Apoštolským stolcem.

Není možné utiskovat do nekonečna miliony věřících, podezřívát je nebo rozdělovat bez negativních důsledků: nejen pokud se týče mezinárodní věrohodnosti těchto států, nýbrž také uvnitř dotyčných společností. Pronásledovaný věřící

bude mít stále obtíž důvěřovat státu, který chce ovládat jeho svědomí. A naopak, dobré vztahy mezi církvemi a státem přispívají k harmonii všech členů společnosti...

Je imperativem Petrova nástupce, aby připomínal zodpovědným činitelům národů, které vy zde právoplatně zastupujete, že světová stabilita nemůže bagatelizovat určité hodnoty, jako je úcta k životu, svědomí, nejzákladnější lidská práva, ohled na bezbranné, solidarita, abych se zmínil aspoň o některých...

Svatý stolec se stará – bez politických ambicí – především o to, aby byla cesta lidstva osvětlena Tím, který – když přicházel na svět – se stal naším druhem na této cestě. On, „ve kterém jsou skryty poklady moudrosti a poznání“ (Kol 2,3). *př. P. A. H., SJ*

Svatá Bernadeta Soubirous (1844–1879)

Priez pour Bernadete – Modlete se za Bernadetu psala vizionářka z Lurdu na obrázky, které jí podávali k podpisu. Ve své pokoře věděla velmi dobře, že nic nepotřebuje více než modlitbu. Zemřela s prosbou na rtech: *Svatá Maria, Matko Boží, pros za mne, ubohou hříšnici... ubohou hříšnici, ubohou hříšnici.* To bylo 16. dubna 1879 v klášteře sv. Gildardy v Nevers. Bylo jí třicet pět let. Když jí bylo čtrnáct, vstoupil do jejího života zázrak, do života děvčete z chudobných poměrů – její rodina měla za sebou hospodářský úpadek a žila v Cachotu, bývalém lurdském vězení. Bernadeta byla malá, slabá, astmatická, trpěla chudobou, zimou a hladem a nebyla ještě u prvního svatého přijímání.

Společenství svatých

K Bohu, dárci lásky a milosrdenství, máme všichni stejně blízko. Svatý Vojtěch nás chce shromáždit ve velkém počtu, aby z návrší našeho hlavního města stoupal tentokrát k nebi nikoliv bláznivý ohlušující rámus, ale nevýslovná tichá síla společné modlitby, která *vyváží množství našich hříchů*. Ty se kupí v naší zemi od doby Vojtěchovy až do našich dnů a nejvíce se hromadí tam, kde žije nejvíce lidí. Na vši této zlobě máme i my věřící svůj nezanedbatelný podíl. Spíše jsme promamili než využili deset let určených k naší duchovní obnově. Co jiného nám zbývá než zintenzivnit své modlitby a své kající skutky, abychom nepromamili i poslední tři léta, která nás dělí od Milostivého roku Velkého jubilea. Nejde tu o maličkost, jde o záchranu světa.

Ale toto děvče bylo nestorjeně veselé a mělo šibalský humor. 11. února 1858 se jí v massabielské jeskyni zjevila Matka Boží, která se jí v dalších celkem osmnácti zjeveních představila jako Neposkvrněné Početí. Požadovala, aby se konaly modlitby a pokání za hříšníky, ale také se zde postavila kaple a přicházela sem procesí. Setkala se s posměchem, a nevráživostí, pak došlo k obrácením a prvním zázrakům:

Bernadeta trvala s neotřesitelnou samozřejmostí na zjeveních.

Na mnoho lidí, kteří za ní přišli a kladli jí otázky, zapůsobila podobně jako později na biskupskou vyšetřující komisi, především její rozhodnost. »Vždy ve shodě sama se sebou

Tato velká národní pouť nám tedy nabízí velkou a neopakovatelnou příležitost překonat svou pohodlnost, abychom společně prožili a zužitkovali veliký dar **společenství svatých**. Ve společenství údů Kristova těla je veliká síla, ale toto společenství předpokládá také, že si je hluboce uvědomujeme, aktivně prožíváme svou **osobní sounáležitost a spoluodpovědnost**. Máme příležitost posílit a zužitkovat toto vědomí. Čekají na nás Vojtěch, Václav, Ludmila, Anežka, Zdislava, Prokop, Jan z Nepomuku i Jan Sarkander, ale čekají nás i nekrvaví mučedníci posledních časů – velicí a nezapomenutelní hrdinní kardinálové Josef, Štěpán a František, čekají nás spolu se svou Královnou a naší Matkou Pannou Marií, i když se jí Praha odřekla. Pojdme tedy za nimi spolu se Svatým otcem!

Lubomír Štula

při všech rozličných výsleších, kterým se musela podrobit, trvala na tom, co řekla, aniž by cokoliv přidávala nebo odvolávala« stojí ve zprávě biskupa z Tarbes, kterou 18. ledna 1862 uznal pravost zjevení.

Očitý svědek Jean B. Estrade, který se jako skeptik dostavil až k sedmému zjevení, podává toto svědectví: »Náhle jako zasažena bleskem se zachvěla úžasem a zdálo se, jako by se ocitla v jiném světě. Její oči zářily jasně; na její tváři se zračil blažený úsměv; vyzářoval z ní nepopsatelný výraz lásky. Zdálo se, jakoby se její duše chtěla zbavit tělesného zajetí, aby mohla svobodně stoupat, kam by chtěla. Bernadeta již nebyla Bernadeta.«

Ale tak to nezůstalo navždy. Po osmnácti zjeveních se začala naplňovat slova, která jí Maria řekla 18. února:

Neslibuji ti, že tě učiním šťastnou na tomto světě, nýbrž na onom.

Ještě osm let zůstala Bernadeta v Lurdech, často nemocná; nejčastěji se zdržovala v hospici neverských sester, nejdříve jako žákyně, pak jako pomocnice v péči o nemocné. Pak vstoupila v domovském klášteře sester v Nevers do řádu.

Jeskyně byla moje nebe – ale již ji nikdy neuviděla. Novicmistyňně označila den, kdy uvidí oči, které spatřily svatou Pannu, za nejkrásnější den života. Ale to nebylo pro Marii Bernardu, jak se v řádu jmenovala, žádnou předností, spíše naopak, protože sama novicmistyňně později potvrdila: »Kdykoliv jsem chtěla Bernadeta něco říci, vždycky jsem byla v pokušení říct to s určitou ostrostí«. Tato přísnost se mohla stát ironickou a trpkou, ale »pyrenejský drahokam« se nedal od novicmistyňně snadno

Velká láska bývá poznamenána velkým utrpením, a když je toto veliké utrpení s Boží milostí vítězně překonáno, (čištění zlata v ohni!), pak spočineme nepřemožitelní a nezranitelní v Kristu. Pak teprve jsme připraveni přijmout velké Boží milosti a požehnání, kterými nás chce jeho láska zaplavit. V málo pokročilém stádiu nám nemůže žehnat tímto způsobem a v této míře, protože bychom to prostě neunesli.

Anette di Rocca

opracovávat. Ve skutečnosti to byl sám Bůh, který na ní pracoval a Bernadeta od něho všechno přijímala. Po dobu třinácti let, které strávila v klášteře, byla převážně nemocná: astma, krvavý kašel, revmatismus, srdeční křeče, vředy, tuberkulóza kostí. Ale duševní utrpení bylo mnohem horší. *Mám strach*, říkala, když došlo k umírání, a pak zemřela těžkou, trpkou smrtí.

Sama zhodnotila svůj život: *Hleďte, moje historie je zcela prostá: Panna Maria si posloužila mojí osobou a pak mě strčili do kouta. Tam je moje místo, tam jsem šťastna a tam zůstanu.*

Ale Bůh nenechává takové lidi natrvalo v koutě, nakonec je bere na své srdce. R. 1925 byla Bernadeta blahověřena, r. 1933 se stala svatou. Její tělo odpočívá zcela neporušené v rakvi v Nevers. A Lurdy se staly největším mariánským poutním místem křesťanského světa. Tak napsal sv. Pavel v 1. listě Korintánům: *Ty, které pokládá svět za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, které svět má za neurozené, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou »něco«, aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet (1,27nn).*

-sks-

Svatý Vojtěch, Čech a Evropan, světec pro naši dobu

šlechtice. Ty je dávaly svým potomkům. Také mezi Přemyslovci najdeme Konráda, Litolda, Friedricha. Jako přijal Vojtěch jméno svého učitele, nazýval se kněz Zdik Heinrichem a kněz Jaromír přijal jako biskup jméno Gebhart. Nová jména přinášeli také křesťanští řeholníci. Byla to jména řeckého, latinského nebo starozákonního původu, jako Anastasius, Daniel, Tobiáš, Bartoloměj, Damián, Ondřej, Mikuláš a mnohá jiná. Je malicherné, jestliže nacionalistické kruhy některých národů přeceňují význam křesťanských jmen nebo si na základě jména přivlastňují vynikající osoby – dokonce světce.

Devět magdeburských školních let rozhodujícím způsobem formovalo ducha i duši mladého Slavníkovce. Vedle své mateřštiny hovořil plynule latinsky a německy. Když v roce 981 arcibiskup Adalbert zemřel, opustil Vojtěch, posvěcený na podjáhna, Magdeburk a obrátil se nejdříve k rodovému sídlu Libici. Hlavou rodu Slavníků se stal po otcově smrti nejstarší syn Soběbor. Po krátkém pobytu na Libici odešel Vojtěch do Prahy, kde ho biskup Dětmár s radostí přijal a ustanovil svým stálým průvodcem. Jeho „univerzitou“ se tak stal každodenní všední život po biskupově boku. Vojtěcha navždy poznamenalo biskupovo umírání, jehož svědkem se směl stát. Z jeho úst slyšel, jak přísně se sám soudil a obžalovával z lehkomyšlnosti, vlažnosti a pohodlnosti. Jako nejbližší spolupracovník Dětmárův Vojtěch dobře věděl, jak asketicky, obětavě a odevzdán do Boží vůle Dětmár žil. Vojtěch se v Dětmárovi poprvé setkal zblízka s řeholním ideálem. Dal se jím ovlivnit, a našel tak netušené duchovní hloubky. Po Dětmárově smrti se stal mužem modlitby, odříkání,

mužem služby. Vojtěch byl zvolen biskupem a dostalo se mu investitury současně s biskupským svěcením dne 3. června 983 ve Veroně, kde se císař a mohučský metropolita Willigis právě zdržovali. V lombardské Pavii se mladý biskup také setkal s opatem Majolem, velkým reformátorem z Cluny. Plodem tohoto setkání patrně bylo, že se do Prahy vrátil mnich v biskupském ornátu, člověk se širokým rozhledem a **evropskými perspektivami**.

Vojtěch vstoupil do pražské biskupské katedrály bos a v prostém šatě. Pražané mu provolávali slávu, ale Vojtěch, jako by tušil, co ho čeká, jásot snad ani nevnímal.

Zkoušky a nástrahy

Po Vojtěchově smrti napsali jeho první životopis mniši Kanaparius a Bruno z Querfurtu. Oba se zmiňují o zásluhách horlivého kazatele a oba též chválí charitativní činnost biskupa, jenž působil sotva pět let ve své diecézi. Vlastně „bezú-

spěšně“, hledí-li se na jeho působení povrchně. Navzdory značnému pastoračnímu úsilí docházelo za Vojtěchových časů vždy znovu ke sňatkům mezi blízkými příbuznými šlechtických rodů, k mnohoženství a jinému mravně závadnému jednání. Často se nezachovávaly postní předpisy, také kněží uzavírali nedovolené manželské svazky, a když je biskup volal k odpovědnosti, uchýlovali se pod ochranu světské vrchnosti. Když biskup zakročil, přestal dotčený šlechtic platit desátky. Následkem toho se nedostávalo peněz na stavbu kostelů, podporu chudých a věřící trpěli. Jako člověk býval Vojtěch v takových případech jistě bezradný, jak má jednat a jedná-li správně? Smí biskup vůbec uzavírat kompromisy? Novější výsledky historických výzkumů (DVORNÍK) potvrzují, že se Vojtěch dostal do zásadního sporu s Boleslavem II. Ten při jednom ze svých nevyhlášených válečných výbojů na polské hranici zajal křesťanské Poláky a prodal je židovským

otrokářům, kteří je hodlali rozprodat někde ve východním Středomoří. Vojtěch se snažil zajatce vykoupit, ale Boleslav jeho žádost zamítl. Namísto toho dal rozšířit pověsti, že biskup je přítelem Poláků, což vlastně souhlasilo, neboť Slavníkovci dbali na přátelské styky s polskou šlechtou. Vedle politických důvodů měli pro to také důvody osobní. Vojtěch jistě jednal jako křesťan, jestliže se snažil vykoupit křesťany, kteří měli být prodáni do otroctví. Boleslavův úmyslný vzdor se však stal poslední kapkou. Kalich hořkosti přetekl. Dějiny daly později Vojtěchovi za pravdu, nicméně víme stále ještě příliš málo o „dramatickém zápasu s polopohanskou anarchií“ (KADLEC). Ani jiné rozmíšky a napjaté vztahy mezi Přemyslovci a Slavníkovci se dosud nepodařilo dokonale objasnit.

Mezi jinými příčinami, jež se uvádějí jako důvod „neúspěšnosti“ druhého pražského biskupa, měl by se uvážít ještě jeden, kolem kterého většina životopisců opatrně „přešlapuje“. Snad bylo oportunní jej dří-

Pokračování ze str. 6

Protestantizace Anglie liturgickými změnami (2)

stoly přikrytými ubrusem, které byly postaveny v presbytáři. 24. listopadu 1550 poslala královská rada Ridleyovi, londýnskému biskupovi, dopis, ve kterém se prohlašuje, že »forma stolu má prosté věřící zbavit pověrečných představ o papistické mši a přivést je k správnému pojetí večeře Páně. Neboť oltář je tady na to, aby se na něm přinášela oběť, zatímco stůl slouží lidem k jídlu«.⁽²⁰⁾

(Pokračování)

Poznámky

⁽⁹⁾ J. Hooper, later Writings, poz. 1, str. 113;

⁽¹⁰⁾ F. Gasquet, H. Bishop, Eduard VI. end the Book of

Common Prayer, London 1890, str. 102;

⁽¹¹⁾ viz odst. 10, str. 79;

⁽¹²⁾ Na tuto význačnost upozorňuje P. Francis Clark:

První modlitební kniha Eduarda VI. nemohla být označena za výslovně heretickou, protože byla dovedně navržena a neobsahovala žádné výslovné popření předreformní nauky. Byla, jak řekl jeden anglický učenec, »duchaplnou sbírkou mnohoznačností«, záměrně se vyjadřovala tak, aby konzervativní mohli ještě srovnat její vyjadřování se svým svědomím, zatímco reformátoři si ji vykládali ve svém pojetí jako nástroj, který připravoval další

stupeň náboženské revoluce (Viz odst. 2, str. 182);

⁽¹³⁾ viz odst. 2, str. 183;

⁽¹⁴⁾ E. C. Messenger, The Reformation, the Masse and the Priesthood, London 1936, svaz. I. Podrobné srovnání Lutherových a Cranmerových reforem v kap. VII;

⁽¹⁵⁾ H. Denzinger, Echiridion Symbolorum Nr. 715;

⁽¹⁶⁾ viz odst. 2, str. 187;

⁽¹⁷⁾ J. J. Scarisbrick, The Reformation and the English People, Oxford 1984, str. 85 a 87;

⁽¹⁸⁾ J. Calvin, Institutes of the Christian Religion, kniha IV., XVIII., London 1838, svazek II., str. 526;

⁽¹⁹⁾ viz odstavec 1, str. 120–121;

⁽²⁰⁾ viz odstavec 6, svazek II., str. 524–525;

ve přecházet. Z dnešního pohledu by zajisté neměl být zamíčován. Středoevropané se stali v průběhu uplynulých staletí účastníky a svědky pronikavých a zásadních konfrontací Západu s Východem. Tyto mocenské, politické, kulturní, náboženské a etnické konfrontace byly většinou dramatické, oboustranné a dosahovaly nezdůdky tragických rozměrů. S ohledem na jejich komplexnost zde nemohou být ani v obrysech naznačeny. Jsou však obecně známy, ačkoliv se jejich příčiny a následky posuzují často velmi protichůdně.

Nebyla snad v době Vojtěchově „neúspěšná“ misie Soluňských bratří ještě nezacelelou ranou v těle slovanských národů? Nepřišel snad Vojtěch z Magdeburku a nebyl oblíbenec biskupa Dětmara, pocházejícího ze Saska? Nepohyboval se snad ve vysokých kruzích franských a románských? Nevídeli jeho současníci ve Vojtěchovi dokonce odcizeného renegáta, jemuž není radno věřit? I této okolnosti bychom snad měli dnes s větším pochopením věnovat pozornost.

Buď jak buď, někdy kolem roku 988 se biskup Vojtěch, snad jako vyústění svého šlechtěného, leč mnohdy mamého úsilí ve „slepých uličkách“ rozhodl, že opustí Prahu. V doprovodu svého bratra Radima se odebral do Říma, kde Papeži Janu XV. vyhlásil všechny své domnělé pastorační neúspěchy. Velmi nerad přijal papež od Vojtěcha nazpět berlu a prsten. Pražské biskupství osiřelo. Boží vinici v Čechách spravovali provizorně Wiliko (Willich), pravděpodobně saského původu, po něm míšeňský biskup Volkold. Vojtěch se v Radimově doprovodu vydal z Říma na pouť do Jeruzaléma. Při zastávce na Monte Cassinu radil mladému poutníkovi opat Manso, aby se raději trvale usadil. Ideál řeholního života se teh-

dy těšil neobyčejné úctě a Vojtěchovi tanul na mysli i příklad Dětmarův: „Nes neokázalý kříž každodenního všedního života, přijmi tuto oběť!“ radil opat Manso. Vojtěch poslechl a vstoupil do benediktinského opatství svatých Bonifacia a Alexia v Římě. Noviciát ukončil svatými sliby 17. dubna 990 spolu s bratrem Radimem. Radim se v řeholi stal Gaudenciem, Vojtěch, snad pro biskupské svěcení, si směl jako mnich ponechat své jméno. V čele klášterní komunity byl opat Lev, rovněž význačný zástupce clunyské reformy v Itálii, a pod jeho vedením se Vojtěch stal pokorným řeholníkem a bedlivě a s radostným srdcem zachovával řeholní pravidla. Klášterní život zcela odpovídal jeho ideálům a Vojtěch prožíval šťastnou dobu!

(Dokončení v příštím čísle)

Poznámky:

¹⁾ Novější výzkumy udávají rok 935, protože Václav byl zavražděn v pondělí, jak uvádí kronikář Kosmas (1045–1125). Václav přijel do Staré Boleslavi k oslavě svatých Kosmy a Damiána, v úvahu přicházejí tedy jen roky 929 nebo 935. Podrobnější důvody nalezneme u Fialy a Mareše, souhrnně také u KADLECE / Křesťanská akademie Řím 1987.

²⁾ VITA SANCTI VOLTANGI, KAP. 29, český překlad „Tisíc let pražského bis-

kupství“ Řím, Křest. akademie, 1973, str. 86;

³⁾ Protože císař Ota I. zemřel 7. května 973, ale pražské biskupství bylo potvrzeno Otou I. a Benediktem VI., muselo se o zřízení pražského biskupství rozhodnout před Otovou smrtí. Sasko se snažilo učinit Magdeburk střediskem christianizace západoslovanských národů, avšak císař Ota II., obávaje se neúměrného soustředění moci, prosadil podřízení Mohuči. Přivolil však, aby saský benediktin Dětmar (Dietmar) byl jmenován prvním pražským biskupem. Dalším faktorem byly tradičně dobré vztahy saské šlechty se Slavníkovci, protiváha k mocnému rodu Přemyslovců.

⁴⁾ Kronikář Kosmas uvádí rok 894 jako rok Bořivojova křtu, což nemůže souhlasit, protože sv. Metoděj zesnul již roku 885. Z toho lze soudit, že kostel byl postaven někdy mezi rokem 870–894.

⁵⁾ Chorvati obsadili spolu se Srby římskou provincii Illyricum, proto se vyskytují Srbové v Lužici a Haliči. Slovanské jazyky se od sebe tehdy málo lišily. Rod Slavníků ovládal severovýchodní část nynějších Čech, včetně Kladska. Libice, rodný hrad Vojtěchův, stál na soutoku Cidliny s Labem. V německé jazykové oblasti někteří Vojtěcha/Adalberta označují za Chorvata, což je matoucí, neboť tehdy byly západní Slované v této části Evropy již smíseni.

**Titulní strana
brožury
Cisterciácké
opatství Vyšší
Brod, kterou
vydalo
nakladatelství
VEGA–L s. r. o.**

**Ilustrační
fotografie
k článku na
následující straně**

Úkoly katolického tisku

U příležitosti oslav 70. výročí diecézního katolického tisku v Augspurgu arcibiskup John P. Foley, předseda Papežské rady pro sociální komunikaci, mimo jiné řekl: »Posláním katolického tisku je informace i formace, inspirace a trvalá výchova a posilování náboženské identifikace. Katolický tisk musí posilovat pouta jednoty katolického společenství.

VIS

☐ Svatý otec a dětská prostituce

Jan Pavel II. přijal představitele Evropského výboru pro bioetiku a kvalitu života a asociaci »Skoncovat s dětskou prostitucí v asijské turistice« (ECPAT), která si vytkla za úkol *zastavit světovou vlnu dětské prostituce*.

Papež vyjádřil přání, aby ECPAT »získala pevnou a konkrétní podporu jak Spojených národů, tak jednotlivých vlád, politiků, sociálních institucí i soukromých organizací i od občanské společnosti.«

»Tváří v tvář utrpení milionů nevinných, kteří jsou zneštěněni ve své lidské důstojnosti a zbaveni vyhlídky na budoucnost, nikdo nemůže zůstat lhostejný a odmítat svou spoluzodpovědnost.«

Papež vyjádřil názor, že »dětská prostituce má svůj počátek v krizi, která se hluboce dotkla rodiny«. Zatímco se rodiny v rozvojových zemích staly obětí extrémní chudoby, v bohatých zemích se zabydlela vize hédonistického způsobu života... V této souvislosti je nutno poukázat také na pornografii jako na trvalý podnět k budoucímu pohlavnímu zneužívání.

»Vyjadřuji své vroucí přání, aby vaše výzvy našly zaslouženou pozornost na všech úrovních společenského života.«

VIS

DUCHOVNÍ CVIČENÍ PRO DÍVKY 1997 NABÍZEJÍ MILOSRDNÉ SESTRY SV. KŘÍŽE NA TĚCHTO MÍSTECH:

V KROMĚŘÍŽI

v těchto termínech:

7. 7. – 11. 7.	(věková
28. 7. – 1. 8.	hranice není
12. 8. – 16. 8.	určena)
18. 8. – 22. 8.	

Nabízíme i měsíční duchovní obnovy, vždy sobota a neděle.

Kontaktní adresa: S. Františka Šmajstrlová, Kopernikova 1446/3, 767 01 Kroměříž, tel.: 0634/257 49.

BORŠICE U BUCHLOVIC

21. 7. – 25. 7. (věková hranice není určena)

Kontaktní adresa: S. Maris Stella Holbová,

charitní domov č. 274, Boršice u Buchlovic, 687 09, tel.: 0632/95 51 30.

V CHORYNI U VAL. MEZIŘÍČÍ

21. 7. – 25. 7. (18 a starší);
28. 7. – 1. 8. (15–18 let)

Kontaktní adresa: S. Filipa Macháčková, charitní domov č. 1, Choryně u Val. Meziříčí, 756 42, tel.: 0651/84 11.

LUKOV U ZLÍNA

11. 8. – 15. 8. (15–18 let)
1. 9. – 5. 9. (18 a starší)

Kontaktní adresa: S. Benedikta Veselá, farní úřad, 763 17 Lukov u Zlína, tel.: 067/791 14 18.

„SLUNCEM ODĚNÁ“

Kolegové malíři,

v Praze se bude pořádat výstava obrazů „Sluncem oděná“ v ambitech kláštera Sv. Jiljí. Výstavu zahájí v sobotu 10. května t. r. světitel biskup Jaroslav Škarvada, generální vikář pražské arcidiecéze.

Zveme k obelání výstavy všechny profesionální malíře, kteří k danému tématu něco namalovali či namalují. Toto téma může mít široký rámec, vždyť se vztahuje k životu Panny Marie, Matky Ježíšovy.

Autoři mohou obelstvit výstavu jedním až dvěma obrazy. Pořadatelé si vymíní právo vybrat jeden ze dvou obrazů v případě nedostatku místa nebo z důvodů instalačních. Bude to na způsob Salonu nezávislých, tzn. že každému bude alespoň jeden obraz vystaven. Vyřazena budou jen díla, která by pohoršovala.

Je to první výstava tohoto druhu, z níž by šel vybrat soubor pro putovní výstavu. Dopadne-li výstava dobře, bude se opakovat každý rok.

Důvod uspořádání této výstavy je ten, že proti kýči se dá bojovat jedině dobrým příkladem a srovnáním. Rmoutí nás, že často díla uplatňovaná a malovaná pro potřebu Církve nemají uměleckou úroveň. Je to bolestivé, protože ačkoli Duch svatý se nedá obelstvit podbizovostí (parfémem), člověk ano. Je třeba, aby obrazy byly větší, aby odpovídaly velkému prostoru a nebyly ukradeny. Alespoň jedna strana obrazu, včetně rámu, by měla mít minim. 50 cm.

Výstavu pořádá LL – LIKVIDACE LEPRY spolu se Střediskem křesťanské kultury při klášteře Sv. Jiljí, Husova ul. 8, 110 00 Praha 1.

Práce se odevzdávají dne 7. května t. r. ve středu od 9 do 17 hodin na uvedenou adresu. Přihlášky a dotazy tamtéž. Kdo chce být uveden v katalogu, prosíme o černobílé fotografie, odevzdané o měsíc dříve (do 7. dubna).

Případný výtěžek bude věnován na nákup léků pro malomocné.

Za přípravný výbor: provinciál Dominik Duka, OP, a Jiří Holý, akademický malíř.

Cisterciácké opatství Panny Marie ve Vyšším Brodě

Kdo by neznal cisterciácký klášter Vyšší Brod u Českého Krumlova v českobudějovické diecézi, s jeho po staletí uctívanou Vyšebrodskou Madonou?

Když přišli v roce 1259 cisterciáci do Vyššího Brodu, stali se podle svého řádového hesla: „Ora et labora – Modli se a pracuj“ nositeli víry a kultury. Po staletí byli chloubou zdejšího lidu.

Z vyšebrodského kláštera vzešlo mnoho významných vědců a horlivých duchovních správců. Během doby měl klášter 14 univerzitních profesorů, mnoho otců s titulem doktora teologie a přes 20 spisovatelů. Život mnichů byl příkladem jiným klášterům; kostel a knihovna se 70 000 svazky jsou toho dokladem. Mniši velmi využívali knihovny, byli velkými přáteli a příznivci knih.

Klášter ve Vyšším Brodě dal cisterciáckému řádu dva generální opaty, např. opat Leopold Vačkář byl v osmdesáti letech zvolen generálním opatem a vládl ještě deset let (1890–1900). O. Matyas Quatember byl generálním opatem po 2. světové válce a obnovil španělské kláštery zrušené Napoleonem.

Poslední válka a 40 let totality zcela zničily klášter ve Vyšším Brodě materiálně i personálně. Díky Bohu, že kostel a knihovna – poklady kultury – byly ušetřeny. Klášter je ale zpuštěn. Pohraniční stráž, která zde dlouhá léta sídlila, všechno zničila. Budova konventu je bez oken a dveří, není možno v něm bydlet. Bratři zatím obývají bývalý noviciát. Z původního stavu 69 mnichů zůstali jen dva otcové (73 a 82 let), ke kterým v poslední době přibývají noví bratři.

Nynější generální opat v Římě chce klášter opět oživit. Vloni zde ustanovil emeritního opata cisterciáckého kláštera Wachok v Polsku opatem-administrátorem. Pod jeho vedením se několikrát denně mniši scházejí k chórové modlitbě a pracují na obnově starobylého kláštera. Několik mladých bratří je formováno v noviciátě, další kandidáti se připravují na vstup do řádu. Přivítají mezi sebou rádi další mladé muže, kteří se chtějí Bohu zasvětit a podle slov Pána Ježíše: „Kdo ztratí svůj život pro mne, získá ho,“ prožít svůj život v kontemplativní modlitbě a práci v řeholní komunitě. Vítání jsou nejen zájemci o kněžské povolání, ale i ti, kteří chtějí být chórovými mnichy – bratry, věnujícími se práci na zahradě, v kuchyni či truhlárně. To vše podle vzoru sv. Josefa – dělníka a v duchu Řehole sv. Benedikta.

Opat a bratři si uvědomují, že obnovit klášter pouze vlastními silami je nemožné. Proto se doporučují na pomoc dobrých křesťanů v jejich modlitbě a dobrotě.

Panno Maria Vyšebrodská, oroduj za nás!

*P. Alberich Siwek, O. Cist.
opat vyšebrodský*

Kontaktní adresa:

Cisterciácké opatství, Klášter 137

382 73 Vyšší Brod

tel.: 0337/74 66 74, 74 66 96,

Fax: 0337/74 65 88.

Bankovní spojení:

Komerční banka a. s.,

pobočka Vyšší Brod,

číslo účtu 36849-241/0100

VYPRÁVĚNÍ O KŘTU SVATÉM, vhodný dárek ke křtinám napsal pan farář P. Odvárka – cena knížky 20 Kč – objednejte na adrese: Klub mladých, 257 91 Sedlec-Prčice!

Víkendové exercicie pro rozpoznávání povolání

BRNO (pro mladé muže) 1. – 4. 5. 1997 v církevním domově „Petrium“.

„JSTE SCHOPNI PRO NĚKoho RISKOVAT ŽIVOT? UDĚLEJTE TO PRO KRISTU!“

Jan Pavel II.

Informace, přihlášky: katolická komunita MILES JESU, Kamenná 59, 639 00 BRNO – tel: 05/43 21 52 65.

Neděle 13. 4. – 3. velikonoční
Lk 24,35–48

Bůh chce všem národům odpustit hříchy. Iránci, Iráčané, Izraelité, obyvatelé Jihoafrické republiky, Němci, Rusové... představme si je! A právě proto má být hlášáno evangelium. Jak toto může posílit mou vůli všem odpustit! A jestli jsem někomu neodpustil, tak teď se mohu v té věci setkat s Ježíšem.

Pondělí 14. 4. – Sk 6,7–15

Probuzení z iluze nebo idylky je nemilá věc. Štěpán a jeho druhové nezažívali idylku, ale plnost síly vzkříšeného Krista. Nepřátelství, se kterým se Štěpán setkal, nebylo tedy „probuzením z idylky“, ale nutným důsledkem jeho víry i postoje. Tak je tomu podnes. Spojení úspěchu s protiventstvím, moci Boží s bezmocností proti nepřítelům je autenticky křesťanské. Mohu objevit na dně duše, jak se mi do toho příliš nechce.

Úterý 15. 4. – Sk 7,51–56

Máme-li v pronásledování obstát, neobejdeme se bez vize, jakou měl Štěpán. Pokusme se tedy se vši střizlivostí vidět to, co viděl on. Boží slávu bychom však měli vidět jedním pohledem spolu s těžkostmi, v nichž žijeme – ne odděleně od nich.

Středa 16. 4. – Sk 8,1–8

Nikdo nemá rád neúspěch, natož vyha-zov. Ale ti, kdo byli vyhnáni a rozprchlí se, byli plni Krista. A toho rozeslali jako „infekci“ do světa. Bůh dokáže i dnes po-divuhodně proměňovat naše nezdar-y.

Čtvrtek 17. 4. – Sk 8,26–40

Filip se nenechal vést ani mapou, ani plánem evangelizace, ale Božím poslem. A to na opuštěnou cestu – ne na tržiště. Připojil se k němu někdo, o kom se sotva dalo předpokládat, že lační po evangeliu. A přece byl toto začátek úspěchu.

Pátek 18. 4. – Sk 9,1–20

Další člověk, který se nechal poslat a vést: Ananiáš. Bez něho by Šavlova kon-verze byla nedokončená. Musel odložit strach i pýchu, která tvrdí, že sama ví nej-lépe, co má dělat.

Sobota 19. 4. – Sk 9,32–35

Víra budí víru – a naopak. Misijní vyza-řování člověka či církevní obce je úměrné reálné víře, která je uvnitř. Jednat ve víře jako Petr totiž znamená jednat s plným vě-domím, že ve mně jedná Ježíš, ne já sám.

Neděle 13. dubna 3. neděle velikonoční	- 1. ět.: Sk 3,13–15.17–19 Ž: 4,2.4.7.9 2. ět.: 1 Jan 2,1–5a Ev.: Lk 24,35–48	odp.: 7a
Pondělí 14. dubna férie	- 1. ět.: Sk 6,8–15 Ž: 118,23–24.26–27.29–30 Ev.: Jan 6,2–29	odp.: 1
Úterý 15. dubna férie	- 1. ět.: Sk 7,51–59 (aec. 7,51–8,1a) Ž: 30,3cd–4.6ab+7b+8a.17+21ab Ev.: Jan 6,30–35	odp.: 6a
Středa 16. dubna férie	- 1. ět.: Sk 8,1–8 (aec. 1b–8) Ž: 65,1–3a.4–5.6–7a Ev.: Jan 6,35–40	odp.: 1
Čtvrtek 17. dubna férie	- 1. ět.: Sk 8,26–40 Ž: 65,8–9.16–17.20 Ev.: Jan 6,44–52 (aec. 44–51)	odp.: 1
Pátek 18. dubna férie	- 1. ět.: Sk 9,1–20 Ž: 116,1.2 Ev.: Jan 6,53–60 (aec. 52–59)	odp.: M k 16,15
Sobota 19. dubna férie	- 1. ět.: Sk 9,31–42 Ž: 115,12–13.14–15.16–17 Ev.: Jan 6,61–70 (aec. 60–69)	odp.: 12

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	13. 4.	14. 4.	15. 4.	16. 4.	17. 4.	18. 4.	19. 4.
Antifona	518	518	518	518	518	518	518
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	518	518	518	518	518	518	518
Antifony	540	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	540	544	547	550	553	556	559
Antifona k Zach. kantiku	540	544	547	550	553	556	559
Prosby	541	544	547	550	553	556	559
Záv. modlitba	541	545	548	551	554	557	560
Modlitba během dne:							
Hymnus	519	519	519	519	519	519	519
Antifony	519	519	519	519	519	519	519
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	541	545	548	551	554	557	560
Záv. modlitba	541	545	548	551	554	557	560
Nešpory: SO							
Hymnus	517	517	517	517	517	517	517
Antifony	538	542	1056	1072	1087	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1133
Kr. čtení a zpěv	538	542	546	549	552	555	561
Ant. ke kant. P. M.	539	543	546	549	552	555	562
Prosby	539	543	546	549	552	555	562
Záv. modlitba	541	541	545	548	551	554	564
Kompletář	1238	1242	1247	1251	1254	1257	1260

Objednávání Světla

**Světlo si lze objednat
na adrese:**

* * *

**Matice cyrilometodějská
s. r. o.**

EXPEDICE

**Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1**

* * *

**Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na firmu RODENY
(adresa je uvedena
v tiráži), která Vám dá
instrukce
a zašle složenkou
na zaplacení.**

Knihy si můžete objednat na adrese:

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc**

Vám...

Představujeme

DAR A TAJEMSTVÍ

Jan Pavel II.

V těchto dnech přichází na pulty našich knihkupectví jedinečná kniha, jež je autentickým zachycením cesty ke kněžství současného Petrova nástupce, papeže Jana Pavla II. Kniha je vzácnou příležitostí nahlédnout do životních osudů muže, jenž se zřekl všeho pro Krista a s naprostou bezvýhradností jej věrně následoval. Jan Pavel II. v této knize před čtenářem odkrývá své nejosobnější vzpomínky a city, a tak s ním vstupuje do hlubokého lidského dialogu plného moudrosti a živé víry. Četba knihy není jen nevšedním zážitkem, je nevšedním setkáním – setkáním s knězem, který se ve své službě vydal do krajnosti.

„... Nemohu skončit tyto úvahy v roce mého zlatého kněžského jubilea, aniž bych nevyjádřil Pánu co nejhlubší vděčnost za dar povolání, za milost kněžství, za kněžská povolání na celém světě. Činím to v jednotě se všemi biskupy, kteří mají tutéž starost o povolání a prožívají tutéž radost, když jejich počet vzrůstá. Díky Bohu, se už nyní v církvi překonává určitá krize kněžských povolání. Každý nový kněz s sebou přináší nové zvláštní požehnání: „Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně.“ V každém knězi totiž přichází sám Kristus. Jestliže svatý Cyprián řekl, že křesťan je „druhý Kristus“ – Christianus alter Christus – tím spíše lze říci: Sacerdos alter Christus...

Kéž by Bůh dal a kněží si byli neustále vědomi, jakého daru se jim dostalo, a kéž by v mnoha mladých lidech vzbuzoval ochotnou a velkodušnou odpověď na své volání k tomu, aby se bezvýhradně nechali strávit pro věc evangelia. Budou z toho mít prospěch mužové a ženy naší doby, kteří tak velmi potřebují naději, a naplní to radostí křesťanské společnosti, jež bude moci hledět s důvěrou do neznáma, a na to, co je čeká ve třetím tisíciletí, které je už za dveřmi.

Kéž Panna Maria přijme toto mé svědectví jako synovskou poctu k oslavě Nejsvětější Trojice. Kéž dá, aby plodně působilo v srdcích bratří kněží a mnoha synů církve! Ať z něho učiní semeno bratrství i pro ty, kteří, přestože nesdílejí tutéž víru, věnují mi vstřícnou pozornost a jsou ochotni k upřímnému dialogu. (Cit. ze závěru knihy)

128 stran, 17 ilustrací, pevná vazba s přebalem, cena 115 Kč

Matice cyrilometodějská s.r.o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

Odesílatel:

Novinové výplatné

**Pláceno předem
706 035**

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03. Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-F/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODE-NY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 087/41 83 83; podávání novinových zásilek povolené SF, š. p. ZSRF Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U tisku o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.); se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.